BANA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE TĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVI Nr. 13 708 | Joi 18 septembrie 1986 | Prima ediţie | 6 PAGINI — 50 BANI

Idei şi orientări fundamentale subliniate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Congresul oamenilor muncii

ÎNALTĂ RĂSPUNDERE ÎN EXERCITAREA AUTOCONDUCERII ŞI AUTOGESTIUNII MUNCITOREŞTI

La forumul democraţiei noastre muncitoreşti revoluţionare tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** a subliniat în mod deosebit **necesitatea întăririi autoconducerii şi autogestiunii muncitoreşti, aplicării neabătute a mecanismului economico-financiar** prin exercitarea cu înaltă răspundere şi exigenţă revoluţionară de către toţi oamenii muncii a îndatoririlor care le revin în gospodărirea cu maximă eficienţă a resurselor tehnice, materiale şi financiare ale economiei, în vederea înfăptuirii neabătute a programelor de dezvoltare economico-socială elaborate de partid. Aceasta reprezintă o condiţie esenţială a progresului şi prosperităţii patriei, a trecerii ţării noastre în rîndul statelor cu un nivel mediu de dezvoltare — obiectiv fundamental stabilit la Congresul al XIII-lea al partidului.

În acest sens, secretarul general al partidului preciza : **„Va trebui să se acţioneze cu toată hotărîrea în vederea creşterii puternice a eficienţei economice, a rentabilităţii tuturor sectoarelor de activitate. În conformitate cu prevederile programelor stabilite, va trebui să luăm toate măsurile astfel încît fiecare unitate, fiecare sector de activitate să funcţioneze pe baza principiilor autoconducerii, autogestiunii, să asigure ca fiecare produs să se realizeze cu eficienţă şi o rentabilitate maxime“.** Din această sintetică formulare a uneia din cele mai importante cerinţe ale activităţii economice în actuala etapă de dezvoltare intensivă, din spiritul şi litera întregii problematici în domeniul economic aduse în discuţie în magistralele cuvîntări ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Congresul al III-lea al oamenilor muncii se desprinde cu limpezime **rolul hotărîtor care revine organelor de conducere colectivă din unităţi — consiliile oamenilor muncii şi adunările generale — tuturor oamenilor muncii pentru aplicarea în practică a măsurilor de perfecţionare a întregului sistem al autoconducerii şi autogestiunii, a mecanismului economico-financiar,** pornindu-se de la premisa fundamentală că fiecare colectiv de oameni ai muncii are în administrare o parte din avuţia generală a întregului popor şi, în consecinţă, poartă răspunderea în faţa poporului, a organelor statului democraţiei muncitoreşti revoluţionare pentru felul cum o gospodăreşte, cum se preocupă de consolidarea şi dezvoltarea ei. În esenţă, înfăptuirea autogestiunii nu înseamnă altceva decît asigurarea unei eficienţe economice, a unei rentabilităţi cît mai înalte, obţinerea unor venituri nete, a unor beneficii cît mai mari pe seama cărora să se poată constitui resurse pentru restituirea către societate a fondurilor avansate, pentru formarea fondului de dezvoltare economică, a fondului de mijloace circulante, a fondului de participare a oamenilor muncii la realizarea producţiei, a beneficiilor şi la împărţirea beneficiilor, a altor fonduri proprii ale întreprinderii, precum şi pentru constituirea fondurilor centralizate ale statului.

Desigur, complexitatea şi însemnătatea sarcinilor care sînt de înfăptuit în această privinţă impun — aşa cum a subliniat secretarul general al partidului — **o atitudine complet nouă în abordarea lor, formarea unui spirit revoluţionar în întreaga activitate a consiliilor oamenilor muncii, a aparatului financiar-bancar,** schimbarea radicală a mentalităţii şi renunţarea definitivă la concepţiile vechi, astfel ca — o dată cu revoluţia ştiinţifică şi tehnică — şi în domeniul financiar şi economic să se producă o adevărată revoluţie, care trebuie înfăptuită foarte rapid şi cu toată fermitatea.

Care sînt exigenţele realizării acestei revoluţii, ce trebuie făcut pentru exercitarea cu eficienţă superioară a autoconducerii muncitoreşti, a autogestiunii economico-financiare ? De bună seamă, în activitatea organelor de conducere colectivă, a întregului sistem al democraţiei muncitoreşti revoluţionare, elementul primordial, precumpănitor trebuie să-l reprezinte **îndeplinirea riguroasă, zi de zi, a planului la producţia fizică şi îndeosebi la export,** în care scop este necesar să se pună accentul pe stimularea creativităţii şi iniţiativei muncitorilor şi specialiştilor, pe întărirea spiritului lor gospodăresc, pe sporirea răspunderii cadrelor de conducere în găsirea şi aplicarea celor mai bune soluţii şi modalităţi pentru utilizarea completă, cu înalt randament a capacităţilor de producţie, pentru folosirea chibzuită a tuturor resurselor materiale şi financiare de care poate dispune fiecare unitate economică. Se cunoaşte că realizarea ritmică şi integrală a producţiei fizice, onorarea exemplară a prevederilor din contractele cu partenerii externi şi din ţară constituie premisele oricărei activităţi economice eficiente, ale reintregirii mijloacelor circulante, ale reluării neîntrerupte a ciclului economic.

În strînsă legătură cu aceasta, în scopul înfăptuirii riguroase a sarcinilor de creştere a eficienţei economice deosebit de importantă este intensificarea preocupărilor consiliilor oamenilor muncii pentru **realizarea de către fiecare unitate economică a sarcinilor de reducere a costurilor de producţie,** a consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil şi energie, **de creştere mai accentuată a productivităţii muncii,** precum şi a obiectivelor referitoare la **ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor fabricate.** După cum preciza secretarul general al partidului, trebuie să facem totul pentru reducerea continuă a consumurilor, pentru realizarea cu cheltuieli cît mai mici a fiecărui produs, deoarece numai pe această cale vom asigura creşterea puternică a venitului naţional, a bogăţiei generale a poporului. De asemenea, economisirea resurselor de materii prime, materiale sau energetice este cea mai ieftină, cea mai sigură, cea mai la îndemînă cale de asigurare a necesităţilor materiale pentru sporirea producţiei, pentru amplificarea rezultatelor obţinute în general din activitatea economică.

Aşa cum s-a relevat la recentul Congres al oamenilor muncii, în această privinţă în multe unităţi şi sectoare economice există o serie de neajunsuri reflectate în faptul că se depăşesc costurile normate ale produselor, nu se asigură încadrarea riguroasă în normele de consum aprobate. Or, trebuie să fie limpede că, în condiţiile unei economii planificate, în care necesităţile de resurse materiale ale producţiei au fost stabilite în strictă conformitate cu sarcinile de plan, cu normele de consum aprobate, nu există resurse suplimentare pentru acoperirea depăşirilor de consumuri. În consecinţă, întreprinderile în care nu se asigură toate condiţiile pentru reducerea consumurilor specifice cel puţin pînă la nivelul normelor stabilite, utilizînd un volum mai mare de materii prime, materiale, energie decît cel planificat, se pot afla în situaţia neplăcută de a nu mai avea resurse pentru a-şi îndeplini sarcinile la producţia fizică, cu toate consecinţele care decurg de aici. De aceea, toate măsurile prevăzute în programele existente în fiecare întreprindere pentru reducerea cheltuielilor de producţie, îndeosebi a celor materiale, trebuie înfăptuite riguros, cu eficienţa scontată.

Corneliu CÂRLAN

(Continuare în pag. a V-a)

Cine mai recunoaşte în această imagine vechiul tîrg al Paşcanilor ? Noile edificii au dat o nouă tinereţe acestui centru muncitoresc cu tradiţie

Foto : **S. Cristian**

Luminos exemplu al luptei pentru apărarea libertăţii şi demnităţii ţării

În anul 1386, cînd în Ţara Românească îşi începea lunga sa domnie voievodul Mircea, fiul lui Radu I, ţara era în plin avînt, se impusese în sistemul relaţiilor internaţionale ca un stat respectat de stăpînitorii vecini. Acest fapt i-a înlesnit lui Mircea, încă de la începutul domniei, demersuri diplomatice, în urma cărora a consolidat poziţia Ţării Româneşti pe plan internaţional, înlăturînd pretenţiile de suzeranitate asupra ei, opunîndu-se cu succes pericolului otoman.

Înzestrat cu un deosebit simţ politic, chibzuit în măsurile întreprinse la cîrma ţării, viteaz şi ingenios comandant de oşti, Mircea-Voievod a intrat în istorie ca luminos reper în construcţia statală românească şi impunerea durabilităţii ei. Ca să apere hotarul de nord, Mircea-Voievod a încheiat la puţin timp după urcarea sa pe tron, în 1389, un tratat de alianţă cu regele Vladislav Jagello al Poloniei, tratat pe care îl va reinnoi în cîteva rînduri.

Alianţa lui Mircea cu Vladislav Jagello, ca şi iminenta primejdie otomană pentru regatul maghiar, l-au determinat pe Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei, să încerce o apropiere de domnul Ţării Româneşti. Acesta, în interesul luptei antiotomane şi în schimbul recunoaşterii şi lărgirii stăpînirilor sale în Transilvania, s-a apropiat de regele Ungariei fără să renunţe la prietenia cu Polonia.

Asigurarea hotarului ţării dinspre nord crea domnului român posibilitatea să-şi concentreze eforturile în a apăra pe cel de sud. În această privinţă, el a întărit lanţul cetăţilor de la Dunăre, bastioane puternice de apărare a ţării, şi a căutat să creeze dificultăţi înaintării otomane, să-i slăbească forţa de lovire. Forţa de care dispunea Mircea i-a permis ca, înfăptuind apărarea Ţării Româneşti, să joace şi rol de protector pentru celelalte ţări româneşti, să iniţieze o politică de apărare generală românească.

Cînd în 1388, în cursul expediţiei organizate de sultanul Murat I împotriva statului dobrogean dispărea conducătorul acestuia, despotul Ivanco, iar Dobrogea era în primejdie să cadă sub stăpînire otomană, ceea ce ar fi periclitat însăşi existenţa Ţării Româneşti, Mircea-Voievod a intervenit, reuşind să salveze situaţia şi să realizeze prin unirea Ţării Româneşti şi a Dobrogei un singur corp politic, în stare să înfrunte pretenţiile de invincibilitate ale sultanilor otomani. Prin reunirea teritoriului românesc dintre Dunăre şi Mare cu cel dintre Carpaţi şi Dunăre, Mircea adăuga titlului său de „voievod al Ţării Româneşti, duce de Făgăraş şi Amlaş, comite de Severin“ şi pe cel de „despot al pămînturilor lui Dobrotici şi domn al Dîrstorului“.

Prin această primă mare faptă a sa Mircea refăcea pe o treaptă superioară a evoluţiei istorice, în formă românească, vechea unitate din vremea dacilor a ţinuturilor din stînga Dunării cu teritoriul dintre Dunăre şi Mare, realiza tendinţa către Mare, firească oricărui stat dinamic. Prin stăpînirea litoralului dobrogean, şi îndeosebi a gurilor Dunării, Ţara Românească se încadra nu numai în circuitul comercial continental, dar şi în cel maritim. Deţinerea de către domnul român a importantelor puncte strategice de mare valoare economică cum erau Chilia, Isaccea, Silistra, Giurgiu şi Severinul reprezenta stăpînirea totală a accesului spre „Marea cea Mare“.

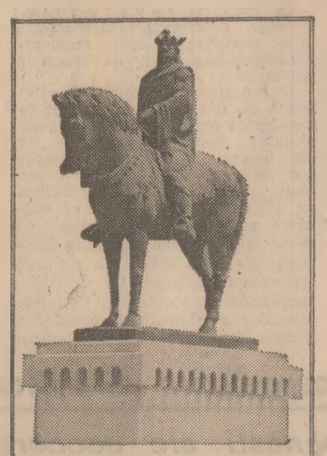

600 DE ANI DE LA URCAREA PE TRON A DOMNITORULUI MIRCEA CEL MARE

În anul 1391, o oaste otomană condusă de Firuz-Bei a fost trimisă de sultanul Baiazid I împotriva lui Sraţimir, ţarul bulgar de la Vidin. De aci ea a trecut în Ţara Românească, a devastat cumplit parte din teritoriul ei, întorcîndu-se apoi, încărcată de „prăzi şi bogăţii în sudul Dunării“. Expediţia lui Firuz-Bei la nordul Dunării a marcat începutul unui şir îndelungat de lupte româno-otomane, care au adus poporului nostru mari suferinţe, dar nu l-au îngenuncheat. Reacţia lui Mircea la incursiunile de pradă în Ţara Românească a detaşamentelor de „akincii“ s-a manifestat prin expediţia domnului român — după izvoarele otomane — „unul din monarhii celebri din ţările necredincioase“ — în sudul Dunării pînă la Karinovasi (Karnobat, la sud de munţii Balcani), unde a distrus baze militare otomane şi a luat mulţime de prizonieri.

Succesele militare ale lui Mircea, privite cu admiraţie sau temere de contemporani, l-au făcut pe sultanul Baiazid I să revină din Anatolia, unde era plecat să înăbuşe tendinţele de independenţă ale unor principate turceşti, şi să hotărască, ceea ce va deveni realitate, transformarea în 1393 a Bulgariei de est, cu capitala la Tîrnovo, în paşalîc, ocuparea cetăţilor de la Dunăre, Nicopole şi Silistra, şi pregătirea unei mari expediţii în Ţara Românească. Dîndu-şi seama de pericolul ce ameninţa ţara, Mircea a căutat să-şi asigure, pe plan extern, un sistem de alianţe care să contribuie la întărirea poziţiei ţării în faţa primejdiei otomane, iar pe plan intern să elaboreze o tactică de luptă care, datorită excepţionalei ei eficacităţi, a alcătuit mult timp forma clasică a rezistenţei militare româneşti împotriva agresorilor străini. Evitînd să dea lupte îndată ce otomanii au trecut Dunărea, Mircea a căutat să le slăbească forţa, lipsindu-i de posibilitatea de a se aproviziona. El a evacuat satele din ţinuturile prin care înaintau detaşamentele otomane, a pustiit totul în calea lor, ferindu-se să angajeze lupte ce ar fi permis desfăşurarea întregii forţe militare a duşmanilor. Domnul român a adoptat tactica luptelor de hărţuială, care duceau la slăbirea treptată a oastei invadatoare. **„Ţinîndu-se de urma lui Baiazid** — informează cronicarul bizantin Laonic Chalcocondil — (Mircea) **se lupta întruna cu dînsul în chip strălucit“** şi silea oastea sultanului să fie **„la mare suferinţă şi o aducea în situaţii grele şi nu înceta să-i facă stricăciune“.**

În oastea otomană s-a ivit — din cauza neputinţei de jaf — o mare foamete, care nu numai că măcina mii de vieţi, dar obliga pe supravie-

Şt. ŞTEFĂNESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

RECOLTAREA PORUMBULUI

Vitezele zilnice de lucru să fie îndeplinite şi depăşite!

Din datele furnizate de Ministerul Agriculturii referitoare la executarea lucrărilor din campania agricolă de toamnă rezultă că acestea sînt mult mai avansate faţă de anii trecuţi. Astfel, pînă în seara zilei de 16 septembrie, floareasoarelui a fost strînsă de pe 99 la sută din suprafaţa cultivată, lucrîndu-se acum pe ultimele hectare în judeţele Arad, Bihor şi Vrancea, unde culturile au ajuns mai tîrziu la maturitate. Tot pînă la data amintită, porumbul a fost recoltat de pe 995 000 hectare, reprezentînd 47 la sută din suprafaţa cultivată. Aşadar, la mijlocul lunii septembrie porumbul de pe aproape jumătate din suprafaţa cultivată a fost cules, iar cea mai mare parte din producţia rezultată a fost pusă la adăpost în pătule şi magazii.

Întrucît recoltarea porumbului trebuie să se încheie pînă la 1 octombrie — exceptînd cultura a doua — rezultă necesitatea concentrării puternice a forţelor umane de la sate şi a tuturor mijloacelor mecanice pentru a se asigura pretutindeni viteze de lucru sporite la stringerea, transportul şi depozitarea porumbului. Programul privind recoltarea, transportul şi depozitarea porumbului — aprobat la Consfătuirea cu activul de partid şi de stat din agricultură — prevede realizarea, în unităţile agricole socialiste, a unei viteze zilnice de lucru la culesul porumbului de 77 500 hectare. Dacă ne referim doar la rezultatele primelor două zile ale acestei săptămîni, cînd s-a putut lucra intens, rezultă că vitezele zilnice la recoltarea porumbului nu au fost realizate integral : luni, 15 septembrie — 65 649 hectare, iar marţi, 16 septembrie — 65 915 hectare. O atare situaţie pune şi mai mult în evidenţă necesitatea luării de măsuri energice în vederea concentrării forţelor — mecanice şi manuale — în lanurile de porumb, astfel încît să se asigure respectarea cu strictete a graficelor privind suprafeţele ce trebuie recoltate zilnic.

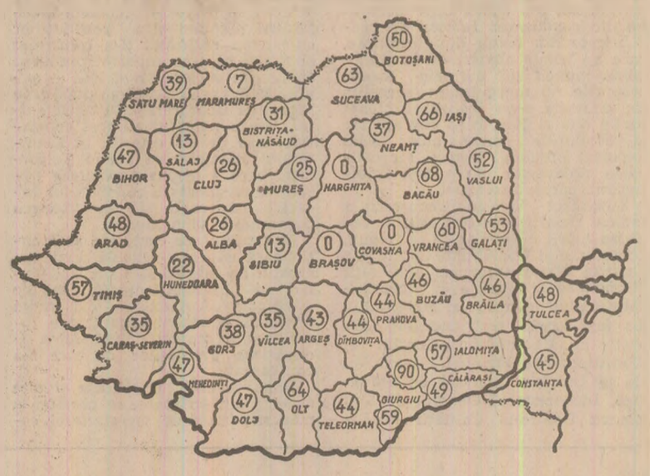

STADIUL RECOLTĂRII PORUMBULUI, în procente pe judeţe, în seara zilei de 16 septembrie (date furnizate de Ministerul Agriculturii)

Concomitent cu măsurile vizînd intensificarea recoltării porumbului şi a altor culturi de toamnă, o atenţie deosebită trebuie să se acorde transportării produselor din cîmp. Această sarcină se pune cu atît mai mult cu cît, aşa cum rezultă din relatările corespondenţilor noştri, pe cîmp se află cantităţi apreciabile de ştiuleţi de porumb aşezaţi în grămezi. Ca atare, este necesar să fie folosite la capacitatea maximă mijloacele de transport repartizate, precum şi toate atelajele din unităţile agricole şi din gospodăriile populaţiei, astfel încît, o dată cu recoltarea, întreaga cantitate de porumb strînsă să fie transportată şi depozitată.

Pentru grăbirea lucrărilor de recoltare, transport şi depozitare a porumbului, precum şi a celorlalte roade ale toamnei, este necesar ca organele judeţene de partid, consiliile populare, organizaţiile de partid şi conducerile unităţilor agricole să asigure mobilizarea puternică a tuturor forţelor umane de la sate şi folosirea judicioasă a mijloacelor mecanice, astfel încît peste tot să fie realizate şi depăşite vitezele zilnice de lucru.

Spiritul revoluţionar trăieşte în faptele noastre

Anchetă social-politică

— Am pus în drepturi pămîntul...

Ridicăm ochii de pe carnetul de reporter. Această propoziţie a omului din faţa noastră ni se pare grea de înţelesuri.

Ea exprimă, înainte de toate, spiritul nou, de muncă şi acţiune revoluţionară, angajarea cu întreaga abnegaţie la ceea ce avem de înfăptuit, încrederea în forţele proprii, în capacitatea de a învinge orice obstacole. **Sînt trăsăturile morale înaintate ale omului de azi, cărora tovarăşul Nicolae Ceauşescu le-a dat din nou o înaltă apreciere la cel de-al III-lea Congres al oamenilor muncii.**

Propoziţia notată la începutul acestor rînduri mai închide în ea istoria unui deceniu din viaţa acestei cooperative agricole de producţie unde ne aflăm — Fîntînele, din judeţul Suceava. „Am pus în drepturi pămîntul...“. Zicînd asta, Constantin Timofte, preşedintele cooperativei, tace cîteva clipe şi priveşte în el însuşi.

...Acum vreo zece ani, vacile de la C.A.P. dădeau între 700 şi 1 000 litri de lapte pe an. Recoltele de cereale, cartofi, sfeclă de zahăr aveau asemenea niveluri „că noi, din Fîntînele, eram buni numai de criticat. N-auzea nimeni o vorbă bună, că n-avea de ce“. Oamenii se frămîntau, aşa nu mai mergea.

— Şi cum de sînteţi azi unde sînteţi ?

— Cum să vă zic... nu s-a întîmplat nici o minune, nu ne-a căzut nimic din cer. Tot noi am dres lucrurile. Am sucit lucrurile pe toate feţele în organizaţia de partid, în adunările generale pe cooperativă. La început am hotărît doar atît — să nu mai fim în urma vecinilor, de ce să fim noi coada ? Şi am început cu două lucruri : cu ordine şi cu gospodărie. La ferma de legume am obţinut primele rezultate — grozave ! Pe urmă, dacă oamenii au văzut că se poate, au prins curaj şi i-a prins ambiţia. Aşa au mers lucrurile că în '78 ne-am trezit cu locul III pe judeţ. Zic că ne-am trezit pentru că noi nu visam cu doi-trei ani înainte decît să ne ajungem din urmă vecinii. Şi atunci... a fost greu pînă ne-am dat drumul. În 1984 am ocupat primul loc pe ţară în întrecerea dintre comune, sîntem decoraţi cu „Ordinul Muncii“ clasa I ; în 1985, locul II pe ţară.

Unde sînt astăzi cei din Fîntînele, o comună cu vreo cinci mii de suflete, situată între Siret şi Suceava, nu departe de confluenţa lor ? Recoltele sînt de trei-patru ori mai mari ; producţia de lapte s-a triplat ; veniturile din activităţile-anexă au crescut de 22 de ori ; au făcut desecări şi drenări pe cîteva sute de hectare ; au sistematizat şi modernizat ferma de animale ; au captat şi canalizat cîteva zeci de izvoare, cîştigînd teren agricol ; valoarea unei norme este de trei ori şi jumătate mai mare. Totul în vreo zece ani.

— Cum ?

Ne răspunde Petrea Cojocaru, secretarul comitetului de partid :

— Simplu : cu rîvnă şi cu disciplină. Şi cu gîndire. Am înţeles că fiecare ţăran este chemat să militeze pentru noua revoluţie agrară şi i-am făcut pe toţi să înţeleagă. Să nu credeţi că repet o lozincă dacă spun că în frunte au fost şi sînt comuniştii. N-a existat o acţiune din zecile şi sutele pe care le-am iniţiat care să nu fi fost mai întîi dezbătută în organizaţiile de partid, bine stabilită acolo. Lucerniera, iazul, saivanul, participarea maximă la muncă — asta înseamnă efort revoluţionar. Noua revoluţie agrară nu se face în şedinţe, cu lozinci, ci, aşa cum sublinia recent secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, se înfăptuieşte cu **„un spirit nou de luptă şi muncă revoluţionară, cu un om nou, cu o înaltă conştiinţă revoluţionară“.**

Într-adevăr, revoluţionare sînt faptele ; măsura în care ele concordă cu vorbele ne îngăduie să evaluăm cu exactitate dimensiunea etică a fiecăruia dintre noi. Noua revoluţie agrară înaintează în ritmul în care înaintează faptele de muncă, în ritmul în care cresc producţiile, în ritmul în care creşte nivelul de civilizaţie la sate, în ritmul în care se lărgeşte orizontul cultural şi ştiinţific al ţăranului, în

George-Radu CHIROVICI
Sava BEJINARIU

(Continuare în pag. a II-a)

Ţara muncii, a creaţiei, a învăţăturii

INSEMNĂRI

Generos investită cu menirea de a fi **vatră de cultură şi civilizaţie,** şcoala românească şi-a deschis încă o dată, în miez de septembrie, pentru milioane de copii şi adolescenţi, porţi şi căi ale ştiinţei, ale graiului şi sufletului românesc, ale cutezanţei în gîndire şi acţiune, ale dăruirii pentru prezentul şi viitorul patriei. Încă o dată, şcolarii care am fost, încă o dată, şcolarii care am rămas pentru toată viaţa trăim momentul de sărbătoare şi angajare cînd de la fereastra şcolii descifrăm cu emoţie peisajul contemporan al ţării, viguroasă expresie a geniului constructiv al poporului român, căruia puternica dezvoltare a învăţămîntului de toate gradele, cu deosebire în ultimii 21 de ani, i-a asigurat neasemuite temeiuri de afirmare. Privim porţile şcolii, deschise larg pentru copiii şi nepoţii noştri, avînd gravată în inimă sublinierea făcută adesea de către conducătorul poporului nostru, potrivit căreia impresionantele valori materiale şi spirituale create în anii socialismului ar fi de neconceput fără situarea învăţămîntului românesc al acestei epoci în primele rînduri ale dezvoltării revoluţionare a societăţii. În miez de septembrie, aducem noi înşine, ca naţiune a muncii, a păcii, a creaţiei, confirmările prin care viaţa însăşi, cu puterea faptelor, atestă, în faţa foştilor noştri educatori, a şcolilor şi institutelor pe care le-am absolvit, că opera învăţămîntului românesc e vie în cunoştinţele pe care le-a transmis, în capacităţile pe care le-a dezvoltat, în talentul ştiinţific, tehnic, artistic căruia i-a conferit rigorile competenţei şi cutezanţei.

Cînd încă o dată, în septembrie, noile generaţii de elevi şi studenţi au adus cele mai alese flori ale dragostei şi recunoştinţei t o v a r ă ş u l u i Nicolae Ceauşescu, ctitorul României de azi, al României de mîine, tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, preşedintele Consiliului Naţional al Ştiinţei şi Învăţămîntului, am citit în aceste flori lumina şi adevărul unui emoţionant legămînt cu viitorul. Însoţind noi înşine cu ecoul inimii şi al minţii momentul sărbătoresc al pragului de nou an şcolar, înţelegem şi mai profund adîncul umanism, fundamentarea ştiinţifică, vibranta comuniune cu imperativele practicii, ale producţiei şi cercetării, ca trăsături definitorii ale învăţămîntului românesc, pe care le datorăm întîiului fiu al naţiunii noastre.

Asigurîndu-le copiilor cadrul de viaţă material şi spiritual pentru a creşte, a învăţa şi a se forma pentru muncă şi viaţă, societatea noastră asigură totodată participarea largă a părinţilor la eforturile şcolii, încredinţîndu-le misiunea de a fi ei înşişi cei dintîi educatori, cei dintîi profesori ai şcolarilor în familie. Viguroase înnoiri s-au petrecut în ultimele două decenii în viaţa şcolii. Atît disciplinele ştiinţifice, cît şi cele umaniste beneficiază de o didactică perfecţionată, de ultimele cercetări în domeniul ştiinţelor pedagogice. Este firesc ca în aceste condiţii aportul părinţilor să necesite o permanentă împrospătare de resurse de cunoştinţe.

Părinţi tineri fiind, avem ca o trăsătură comună un nivel de cultură, de cunoştinţe generale şi profesionale care în România se asigura încă de pe vremea copilăriei noastre. Dincolo de competiţia pozitivă în care se află generaţiile de părinţi şi copii, acţionează atît prezenţe ale educaţiei, cît şi cerinţe stringente sub raportul corelării idealului propriu, a posibilităţilor largi de ordin general privind dezvoltarea de ansamblu a ţării, a economiei şi vieţii spirituale. Fără a exagera, putem spune de altfel că cei mai tineri părinţi sînt azi în fapt „profesorii de acasă“ ai şcolii.

Cei mai tineri părinţi, oameni ai zilelor noastre cu profesiuni atît de utile societăţii, între care multe necesită un înalt nivel de cunoştinţe teoretice şi practice, sînt deopotrivă primele modele ale copiilor noştri, modele de la care copiii deprind cultul muncii, al iubirii de patrie, nevoia de autodepăşire continuă şi o aleasă bogăţie sufletească.

De la aceşti profesori dintîi şcolarii învaţă limba românească, frumosul grai al părinţilor noştri şi al unui tezaur de literatură beletristică şi de informare.

De la părinţi, copiii învaţă ordinea şi curăţenia, disciplina şi politeţea, solidaritatea umană şi altruismul.

Tinerii părinţi sînt deopotrivă cei care descifrează copilului

Mihai NEGULESCU

(Continuare în pag. a V-a)

SCRISORI ALE OAMENILOR MUNCII ADRESATE CONDUCERII PARTIDULUI

analizate și soluționate în concordanță cu legile țării, cu principiile eticii și echității socialiste, în spiritul grijii față de om

Toată atenția surselor noi de energie!

O scrisoare adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu de către Gh. Zegheru, șef sector la secția arhitectură, sistematizare tehnică și investiții de la Consiliul popular județean Dîmbovița, arăta că instalația solară pentru 463 apartamente dintr-un microraion din Tîrgoviște, ale cărei lucrări au început în 1981, va deveni inutilizabilă în următorii 2—3 ani datorită mai multor defecțiuni tehnice și unui slab randament termic. Se mai relata că la instalațiile solare pentru 1 827 apartamente din municipiul Tîrgoviște și din orașele Moreni, Pucioasa și Găești, începute în 1982, unele lucrări au fost executate necorespunzător, o parte a instalațiilor devenind inutilizabile înainte de darea lor în funcțiune.

La indicația t o v a r ă ș u l u i Nicolae Ceaușescu, scrisoarea a fost repartizată, spre rezolvare, viceprim-ministrului de resort al guvernului.

În raportul de cercetare se subliniază că, din verificarea documentațiilor de execuție și analiza funcționării instalațiilor solare și de biogaz, a stadiilor lucrărilor de construcții-montaj, a modului în care sînt întreținute și exploatate utilajele existente și aparatura aferentă, s-a constatat că, în cea mai mare parte, aspectele prezentate în scrisoare corespund realității. Ca urmare a neglijențelor constatate, Comitetul executiv al Consiliului popular al județului Dîmbovița l-a destituit pe directorul și pe inginerul-șef al I.A.C.M. Dîmbovița. De asemenea, s-au luat măsuri de recuperare a pagubelor înregistrate datorită gospodăririi necorespunzătoare a materialelor, imputîndu-se vinovaților contravaloarea panourilor solare deteriorate.

Programul stabilit cu Comitetul executiv al Consiliului popular al județului Dîmbovița cuprinde termene și responsabilități precise pentru terminarea lucrărilor restante și predarea acestora către beneficiari, măsuri pentru îmbunătățirea gospodăririi materialelor, a întreținerii și exploatării instalațiilor și de stimulare a preocupărilor factorilor de răspundere în domeniul utilizării surselor noi de energie.

Pentru buna gospodărire a mijloacelor materiale și bănești ale cooperativei

„Cu toții cunoaștem activitatea permanentă, plină de dăruire patriotică și neobosită strădanie, pentru binele și fericirea țării, a poporului nostru, pentru pacea, libertatea națiunii noastre, desfășurată fără odihnă de dumneavoastră. Nu a fost colț al țării unde să nu fiți prezent, să nu interveniți pentru descătușarea de noi energii, lichidarea unor neajunsuri sau abateri, pentru continua dezvoltare și înflorire a localităților și zonelor țării noastre" — se scria într-o scrisoare adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu. Avem credința fermă că veți dispune ca și lipsurile din comuna Ciorogîrla, sectorul agricol Ilfov, să fie înlăturate, pentru ca și cooperativa și comuna noastră să cunoască o dezvoltare continuă".

În scrisoare, autorul afirmă în esență că din cauza activității necorespunzătoare a conducerii cooperativei, în anul trecut nu s-a realizat planul de producție al C.A.P. și veniturile bănești prevăzute, redînd o seamă de fapte și date concrete.

La indicația t o v a r ă ș u l u i Nicolae Ceaușescu, scrisoarea a fost dată spre rezolvare prim viceprim-ministrului de resort al guvernului și unui secretar al C.C. al P.C.R., verificările fiind efectuate, sub îndrumarea acestora, de activiști ai Comitetului Central, Consiliului de Miniștri și Comitetului municipal București al P.C.R.

Raportul de cercetare confirmă, în mare măsură, faptele sesizate. S-a constatat astfel că efectivele de vaci, juninci și vițele se află într-o stare necorespunzătoare, dau producții mici de lapte și au natalitate scăzută, iar la ferma de legume producția obținută a fost sub plan. Conducerea cooperativei a manifestat neglijență și nepăsare față de gestionarea și apărarea avutului obștesc; la sfîrșitul anului trecut nu s-a inventariat patrimoniul unității, iar bilanțul contabil nu reflectă realitatea.

A mai rezultat și că terenul arabil al cooperativei nu a fost folosit cu chibzuință: o suprafață de 77 ha este ocupată de loturi deținute nelegal sau peste prevederile statutare de către diferite persoane — inclusiv cadre cu răspunderi în conducerea comunei, care și-au construit ilegal locuințe personale pe terenurile cooperativei.

Ca urmare a abaterilor constatate, chiar în timpul controlului au fost luate măsuri privind imputarea pagubelor către vinovați, anularea hotărîrii de acordare a loturilor în folosință personalului încadrat cu contract de muncă, depistarea tuturor suprafețelor de teren din intravilan aparținînd cooperativei, evidențierea acestora în planul de producție și altele.

Biroul Comitetului municipal de partid București a stabilit scoaterea din funcție a președintelui C.A.P., a inginerului-șef și a contabilului-șef și sancționarea lor, precum și sancționarea șefilor fermelor zootehnice și legumicole cu vot de blam cu avertisment, a secretarului adjunct al comitetului comunal de partid și a secretarului biroului executiv al consiliului popular comunal cu vot de blam și scoaterea lor din funcțiile deținute; au mai fost sancționate și alte persoane răspunzătoare de neregulile comise; s-a hotărît demolarea celor două case construite ilegal și redarea terenului în circuitul agricol.

Comitetul municipal a hotărît discutarea în comitetul comunal de partid cu activul a concluziilor cercetării și sancțiunilor aplicate, precum și aprobarea unui program de măsuri care să conducă la respectarea fermă a legilor și întărirea muncii de partid în viața comunei, a stilului și metodelor de muncă, a ordinii și disciplinei în gospodărirea mijloacelor materiale și bănești.

Sprijin concret și eficient pentru redresarea întreprinderii

De la Alexandria — Teleorman a sosit o scrisoare la Comitetul Central al partidului în care se afirma că, din cauza unor persoane din conducerea fabricii de prefabricate din beton din localitate, care au comis abateri de la disciplina muncii și normele legale, treburile nu merg bine: sarcinile de plan nu s-au realizat în toate lunile anului 1985, ceea ce a afectat și retribuțiile personalului; s-au raportat producții fictive, iar calitatea produselor nu a fost întotdeauna corespunzătoare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat repartizarea scrisorii, în vederea luării măsurilor ce se impun, președintelui Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale și viceprim-ministrului de resort al guvernului. La fața locului s-au deplasat activiști ai Comitetului Central și Consiliului de Miniștri, specialiști de la Direcția Centrală de Statistică, Inspectoratul General de Stat pentru Controlul Calității Produselor și Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții, constatînd că afirmațiile în ce privește problema îndeplinirii planului și a retribuțiilor corespund realității. S-a confirmat și faptul că s-au raportat producții fictive, în perioada mai 1984 — august 1985, ceea ce a atras după sine încasarea unor retribuții necuvenite. Aceste nereguli au fost constatate însă de un colectiv al Comitetului județean de partid Teleorman, care a dispus corecturile necesare: recuperarea retribuțiilor încasate necuvenit și sancționarea persoanelor vinovate.

În raportul de cercetare se menționează că în primele luni ale acestui an fabrica și-a realizat planul de producție-marfă, ceea ce dovedește că a existat mai multă preocupare pentru organizarea judicioasă a muncii, învingerea și depășirea greutăților cu care s-a confruntat.

După ce sînt clarificate și alte aspecte din scrisoare, se precizează măsurile luate de secretariatul comitetului județean de partid și Centrala materialelor de construcții București. Directorul întreprinderii, Mircea Botez, a fost sancționat cu vot de blam cu avertisment și pe linie administrativă; s-a infirmat hotărîrea comitetului de partid al fabricii privind primirea în partid a contabilului-șef, care a fost sancționat pe linie administrativă. Au mai fost sancționate încă alte 6 persoane cu munci de răspundere în cadrul unității.

Pentru prevenirea repetării unor abateri și întărirea muncii politico-organizatorice și de conducere în unitate, s-au stabilit, cu comitetul județean de partid și conducerea ministerului de resort, măsuri pentru întărirea controlului și sprijinului ce trebuie acordat acestei unități. Rezultatul verificării a fost dezbătut în ședința comitetului de partid al fabricii, la care au participat și cadre de răspundere de la Comitetul județean Teleorman al P.C.R.

Neculai ROȘCA

Bulevardul Banu Manta, una dintre noile artere ale Capitalei modernizate în ultimii ani

ȘI ÎN DOMENIUL PRESTĂRILOR DE SERVICII:

O NOUĂ CALITATE A MUNCII – PRINTR-O NOUĂ CALITATE A CALIFICĂRII!

Meseria – „o brățară de aur" care trebuie mereu șlefuită

DESPRE ACTIVITATEA DE FORMARE ȘI PERFECȚIONARE A CADRELOR ÎN COOPERAȚIA DE PRODUCȚIE, ACHIZIȚII ȘI DESFACERE A MĂRFURILOR

În actualul cincinal, care va marca trecerea României la un nou stadiu, situînd-o în rîndul țărilor cu un nivel mediu de dezvoltare, una din principalele cerințe pentru toate domeniile de activitate o constituie — așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al III-lea al oamenilor muncii — formarea unei înalte competențe profesionale, creșterea nivelului de calificare al oamenilor, aceasta fiind o condiție esențială a trecerii la o nouă calitate a muncii.

Unul din sectoarele de activitate importante chemate să contribuie la ridicarea pe o nouă treaptă a calității vieții este **Cooperația de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor.** Cum se desfășoară în acest sector activitatea de pregătire și perfecționare a cadrelor, cum se realizează sarcinile privind creșterea calificării profesionale — determinante pentru calitatea produselor și serviciilor oferite?

Trăsătura de unire între cele „o sută de meserii": calitatea

Cu harta-n față, președintele Comisiei de pregătire și perfecționare profesională a „CENTROCOOP", Ortansa Vîlceanu arată că, practic, nu există în țară localitate în care să nu funcționeze unități ale respectivei cooperații. De la comune la municipii. Și pretutindeni — front de lucru.

Marile transformări înnoitoare petrecute în toate localitățile patriei **fac cererea de meseriași mai mare, tot mai mare, mai ales la sate.** Sînt căutate meseriile „clasice", ca cele de zidar, dulgher, zugrav (datorită procesului de sistematizare și modernizare), cele de croitor, cojocar, tîmplar, tapiser (datorită pretențiilor calitativ sporite ale clienților). Dar de tot mai mare căutare se bucură și meseriile „noi", ca depanator radio și t.v., electronist, mecanic-auto, reparator de frigidere și mașini de spălat — cerințe semnificative pentru creșterea gradului de civilizație și înzestrarea tehnică a gospodăriilor. Gama meseriilor — greu de enumerat: circa o sută.

— O clasificare a importanței meseriilor ar fi greu de făcut, pentru că toate, absolut toate sînt importante — constată interlocutoarea. Totuși, între ele există o trăsătură de unire: calitatea. Care depinde în măsură hotărîtoare de meseriaș, de om.

Meseriașul de la sate — la nivelul celui de la orașe

Sistemul de învățămînt al „CENTROCOOP" cuprinde 14 școli profesionale proprii, 60 clase în licee de profil, școli de maiștri și sute de cursuri de calificare la locul de muncă. Toate acestea reprezintă o adevărată „pepinieră" de viitori meseriași, care, numai în acest cincinal, vor completa sfera micii industrii și prestărilor de servicii cu 25 000 cadre noi.

Criteriile de selecționare — aceleași ca în orice alt sector de activitate: înclinația spre meseria aleasă, diploma de absolvire a școlii generale (sau a liceului) și examenul de admitere cu toate rigorile lui. S-ar părea că nimic nu este deosebit. Și, totuși, interlocutoarea ține să adauge:

— După cum se vede, a dispărut acel „rabat" la cunoștințe, exprimat, cîndva, în dezolanta zicală — „Las' că la țară merge și fără carte". Condiția satului românesc de astăzi oferă posibilități, ba chiar obligativitatea de a învăța. Iar cerințele dezvoltării, ale apropierii modului de viață de la oraș și sat obligă la pregătirea meseriașilor sătești la nivelul celor din mediul urban.

Un criteriu, poate inedit, specific cooperației, de selecționare a viitorilor meseriași este acela că sînt preferați tinerii localnici, ori din imediata apropiere a școlilor, sau cursurilor de calificare. După absolvire, proaspătul meseriaș își are locul de muncă „acasă" — ceea ce înseamnă o premisă importantă pentru stabilitatea cadrelor.

Profesii „la modă"? Toate

Puternica dezvoltare economico-socială a satului românesc face ca numărul meseriașilor să rămînă în urma cerințelor, ceea ce determină adesea nemulțumiri ale solicitanților, lucrări de slabă calitate, nerespectarea termenelor de execuție etc. Tocmai de aceea, ponderea noilor meserii în programele de pregătire profesională din sistemul cooperației respective este în creștere: începînd cu calificarea la locul de muncă, pînă la clasele liceale.

— Dar, ne previne interlocutoarea, această creștere a ponderii nu înseamnă nicidecum o diminuare a celorlalte meserii care, și ele, practic, au devenit altele. Zidarul de la sate trebuie să știe să construiască nu numai mărunte acareturi, ci case moderne, cu etaj, cum cer regulile sistematizării; croitorul — să facă și rochie de mireasă, cofetarul — un tort aniversar etc. Nivelul exigențelor sătești se apropie de cel orășenesc. Atît la meseriile noi, cît și la cele „clasice".

— Și totuși, condițiile din mediul rural își păstrează un anumit specific, ceea ce determină și caracteristici deosebite ale cererii. În primul rînd, numărul, relativ mai mic, al locuitorilor din comune față de cel din orașe face ca și numărul cererilor să fie mai mic: la reparații t.v., la cofetării, la atelierele de coafură și așa mai departe. Se pot crea deci „goluri de producție". Ce fac meseriașii în asemenea situații?

— Lucrează! Pentru că fiecare om din unități, calificat într-o meserie de bază, dacă vrea să i se acorde o gradație, trebuie să mai aibă încă una sau două meserii... tot de bază. Dulgherul să fie și dogar și tîmplar, bucătarul — cofetar, electronistul — electrician și instalator, croitorul — tricoteur, frizerul — coafor etc. În felul acesta, forța de muncă este folosită integral. Apoi, nu uitați, fiecare meseriaș comunal mai are o profesie specifică tuturor locuitorilor satelor: cea de agricultor, mai ales în timpul campaniilor. Toți mîncăm pîine! Așa încît, fiecare din cele o sută de meserii din nomenclatorul sistemului de învățămînt al cooperației noastre este „la modă". Ceva mai mult, nomenclatorul va trebui lărgit. Unele meserii au reînviat, ca cea de fîntînar, adică săpător de fîntîni; altele, abia-și croiesc drum în viață: reparator de mașini de tricotat. Și ele, ca și celelalte, cu rigorile lor, cerînd un volum mereu sporit de cunoștințe, de pricepere, de înalt spirit de răspundere.

Adevăratul meseriaș învață tot timpul

— Deși numărul lucrătorilor calificați ai unităților Cooperației de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor este de circa 100 000, cel al participanților la cursurile de perfecționare și reciclare în acest cincinal va fi de 250 800 — ne spune Constantin Radu, directorul Centrului de perfecționare și reciclare — „CEPECOOP". Ceea ce înseamnă că fiecare lucrător calificat din unitățile noastre va fi examinat în această perioadă de 2,6 ori în medie.

— Deci, o uriașă școală. În care se învață...

— Meserie. Căci adevăratul meseriaș învață tot timpul. Își „șlefuiește" propria meserie, își însușește altele. Propria meserie și-o perfecționează prin programele intensive, la locul de muncă, sub îndrumarea directă a maistrului respectiv. Care, la rîndul său, este obligat să urmeze cursuri pentru a-i fi atestate cunoștințele. Programele extensive prevăd însușirea de către lucrătorul calificat a încă una sau două meserii. În anii cincinalului vor participa la asemenea cursuri circa 60 000 de muncitori calificați. Avantajele sînt evidente: front de lucru permanent, deservirea mai multor mașini sau utilaje, reintegrarea rapidă în cazul schimbării locului de muncă.

În ce-i privește pe conducătorii de unități, aceștia sînt antrenați în procesul de perfecționare și reciclare cel puțin în egală măsură ca și meseriașii. Căci activitatea lor se răsfrînge pe dublu plan: de competența lor depind nivelul îndrumării și perfecționării meseriașilor, cît și modul de organizare a producției. În actualul cincinal, urmează asemenea cursuri peste 20 800 cadre de conducere: șefi de unități, contabili-șefi, ingineri. Deci, practic, imperativul calității ne obligă la învățătură continuă. La toate eșaloanele.

...Desigur, aspectele privind activitatea de formare și calificare a forței de muncă în vastul sector al Cooperației de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor sînt cu mult mai numeroase și mai complexe. Oricît ar fi însă de variate, ele exprimă cerința stringentă, relevată în repetate rînduri de conducerea partidului, de a se ridica la o nouă treaptă calitativă competența profesională, baza realizării unei activități calitativ superioare.

Laurențiu DUȚA

CLUJ: Noi și moderne ansambluri de locuințe

În localitățile județului Cluj continuă în ritm susținut activitatea pe șantierele de construcții de locuințe. Colectivul Trustului antrepriză generală de construcții montaj, care realizează cel mai mare volum din planul de locuințe al județului, precum și alte obiective social-culturale, a finalizat, în ultimele zile, noi blocuri de locuințe. De la începutul anului și pînă acum au fost predate oamenilor muncii din municipiile Cluj-Napoca, Turda și Dej și din orașele Cîmpia Turzii, Gherla și Huedin 1 530 apartamente și noi unități comerciale și de prestări servicii.

Constructorii clujeni se preocupă stăruitor de creșterea productivității muncii și îmbunătățirea calității lucrărilor, aplicînd noi tehnologii și soluții moderne de execuție dintre care unele au fost realizate în colaborare cu colective de specialiști de la Institutul politehnic din Cluj-Napoca și de la alte unități de proiectare și cercetare. **(Marin Oprea).**

PERFORMANȚELE INGENIOZITĂȚII

MICA INDUSTRIE — *domeniul marilor posibilități*

● O resursă care, cu cît e mai utilizată, cu atît e mai puțin risipită: „materia cenușie" ● Cînd inventivitatea autentică se asociază cu receptivitatea reală ● Marca „Filto" – o replică elocventă dată amatorilor de expediente și soluții speculative.

Se afirmă, cu deplin temei, că marile posibilități ale micii industrii constau, în principal, în **valorificarea resurselor locale** și că produsele acesteia au menirea să satisfacă prompt trebuințele pieței. Dar ce înseamnă resurse locale? Numai materii prime, utilaje simple sau artizanale, numai **resurse de ordin material**? Fără îndoială că nu. La fel de importantă este și **valorificarea resurselor umane.** Ca oricare altă activitate economică, mica industrie își vădește eficiența atunci cînd valorile create înglobează muncă bine făcută, inventivitate, capacitate creatoare și, de ce să nu subliniem, iscusința „mîinilor de aur" ale meșterilor, continuatori ai tradițiilor artizanale, ai deprinderilor îmbogățite continuu în procesul muncii.

În cele ce urmează ne vom opri la o experiență mai aparte, însă cu semnificații largi, revelatoare pentru modul în care își spun cuvîntul **inteligența, spiritul de creativitate, asociate cu atitudinea receptivă față de rolul și importanța micii industrii.** Locul acțiunii nu este un mare centru industrial, ci o localitate mică, din mediul rural. Este vorba de **satul Tohani,** din **comuna Gura Vadului,** situat într-o zonă a județului **Prahova,** de un pitoresc aparte, cu un microclimat specific, unde înfloresc migdalii și unde s-ar putea spune că dezvoltarea micii industrii a început... de la zero. Mai exact, prin amenajarea unei clădiri aflate **un timp fără utilitate precisă. Pînă cînd...**

...Pînă cînd un om de știință, ajuns la anii pensiei, dintre diferitele alternative de a-și petrece „vîrsta a treia" a ales casa părintească, satul natal, cu gîndul de a-și continua activitatea creatoare. Și a propus consiliului popular și conducerii cooperativei agricole ca încăperile nefolosite ale clădirii amintite să fie transformate în spații de producție pentru mica industrie. Așa s-a ajuns la o secție de mică industrie aparte. Ea produce filtre aerotehnice în premieră pe țară, la cel mai înalt nivel tehnic.

Calitatea produselor este dovedită de solicitările beneficiarilor — întreprinderi și institute de cercetare științifică și inginerie tehnologică din București, Timișoara, Iași, unități înzestrate cu tehnică de vîrf ca I.P.R.S. Băneasa, Întreprinderea de calculatoare, diferite combinate chimice, centre de calcul electronic și alți „purtători ai progresului tehnic", care, de cînd au ca furnizor unitatea de mică industrie din Tohani, au renunțat la import. Secția de mică industrie produce peste 30 de tipuri de filtre aerotehnice, în întîmpinarea cerințelor a tot atîtea categorii de beneficiari din ramuri și sectoare de înaltă tehnicitate. Marca **„Filto-România",** înscrisă în prospecte, este o prescurtare: „fil" — de la filtru și „to" — de la Tohani. Altfel spus, marca „Filto" are **semnificația unei creații de vîrf,** în contrast cu situațiile întîlnite, uneori, în alte localități unde se solicită tot felul de materii prime „năzdrăvane" — în afara celor locale...

Vizităm atelierele secției unde se produc saci și saltele filtrante pentru purificarea aerului destinat unor procese tehnologice de mare finețe. Unul dintre tipurile de filtre corespunde unui debit de 3 400 mc de aer pe oră. Pentru diferite procese tehnologice se produc filtre aerotehnice care tratează aerul în trei trepte, primele reținînd particulele în proporție de 80 la sută, cele din treapta a doua — 90 la sută, iar în ultima treaptă se asigură pînă la 98 la sută puritate. Se fac, de asemenea, sisteme de filtre pentru „camerele albe" din industria farmaceutică (unde se produc și se ambalează medicamentele), pentru camere și boxe cu mediu biologic steril din laboratoare spitalicești, institute de cercetare științifică din agricultură și din alte domenii.

Am fi putut începe însemnările de față cu o informație, puțin cunoscută de mulți: cînd un chirurg efectuează o operație, după mănuși i se pune pe față masca albă, care poate fi... una dintre cele douăzeci de mii de măști albe produse anual în satul prahovean. Am mai putea menționa că, în momentul cînd Întreprinderea de biopreparate din Curtea de Argeș — unică în țară cu acest profil — solicita insistent filtre, toate cele trei mii de bucăți necesare au fost gata în minimum de timp.

Dar fiindcă ne aflăm la Gura Vadului, să notăm cîteva performanțe locale, **definitorii pentru specificul unităților de industrie mică.** În primul rînd, a folosi **personal puțin** care obține **producții tot mai mari.** Astfel, în vreme ce numărul celor ce lucrează în atelierul de filtre s-a mărit de la cinci la... șapte femei, producția a crescut de aproape zece ori. Spațiul de producție a rămas același: două încăperi, cu o suprafață totală mai mică de o sută de metri pătrați, suficient pentru a se realiza o producție anuală în valoare de trei milioane de lei.

Cum este utilat acest spațiu tehnologic, ce învățăminte ar putea desprinde unii dintre organizatorii micii industrii (îndeosebi cei care își „justifică" neîmplinirile prin lipsuri de dotare)? Să arătăm că principiul de la care s-a pornit a fost **autoutilarea:** atelierul a fost dotat cu instalații și dispozitive mecanoelectrice și electronice, fiecare cu rol și rost precis, **toate realizate prin autoutilare și pe baza concepției proprii.** Dispozitive de mare simplitate efectuează operații cu o precizie de microni. O mică freză servește la tăiat baghete din lemn; dintr-o matriță ies distanțierii de la pliurile filtrelor; o mașină acționată electric modelează semiramele de carton ale filtrelor; apoi semiramele sînt decupate și finisate cu o altă matriță specială. Un foarte simplu dispozitiv (simplu în aparență) execută blocul filtrant asamblat; alte instalații debitează și dau forma cuvenită ramelor, iar un dispozitiv cu fir cald decupează materialul ignifug.

Fiecare dintre acestea și toate la un loc reprezintă un „capital tehnologic" a cărui valoare constă în elementele de originalitate și eficiență. Dr. ing. Mihai Bălănescu, care a conceput întreaga tehnologie și întreaga zestre tehnică, subliniază importanța crescîndă a problemelor purificării aerului pentru uz industrial și biologic. Importanță exprimată în mod sugestiv de însăși emblema „Filto": un nor care absoarbe particule de impurități din atmosferă. Ceea ce se impune atenției, ceea ce exprimă gradul de utilitate, tehnicitate și eficiență este interesul crescînd față de filtrele aerotehnice, faptul că acestea înlocuiesc importul de produse similare, import valutar costisitor.

„**Valoarea producției industriei mici este de 18 milioane pe an, din care aproape patru milioane de lei beneficii**" — ne spune Maria Cristache, președinta cooperativei agricole. Într-adevăr, o semnificație aparte au munca entuziastă, spiritul novator al unor oameni de ispravă care au reușit să impună marca „Filto" — garanție de calitate și competitivitate, probă convingătoare că, într-adevăr, mica industrie este domeniul marilor posibilități.

C. BORDEIANU

Spiritul revoluționar trăiește în faptele noastre

(Urmare din pag. I)

ritmul în care trăsăturile eticii comuniste se cimentează în ființa lui. „Ori te poartă cum ți-e vorba, ori vorbește cum ți-e portul" spune o vorbă din bătrîni. Adusă în zilele noastre, la realitățile de care ne ocupăm, ea s-ar putea transpune astfel: „Ori potrivește-ți vorbele pe măsura faptelor tale, ori faptele pe măsura vorbelor".

Cam așa i-au spus comuniștii, nu de mult, în adunarea generală de partid în care l-au sancționat cu vot de blam, fostului președinte al cooperativei agricole de producție din Dărmănești, același județ. Puțini îl întreceau în vorbe. Pentru el, tot timpul totul mergea bine.

Numai că... în ultimii ani nu s-a realizat nici un indicator în sectorul vegetal; aproape 100 de hectare (!) se regăsesc în plusuri de lot sau au fost acordate unor persoane care nu au drept la lot ajutător; cu regularitate, cheltuielile pentru producție au întrecut valoarea ei. Și așa mai departe... În adunări generale luau cuvîntul numai șefii de fermă și ei doar ca să se justifice. Pentru ca, în final, președintele cooperativei să spună că o să fie bine. Și tot așa la consiliul unic agroindustrial, și tot așa la județ, cînd i se dădea cuvîntul. Iar în acest timp, pe toate graficele curbele coborau, coborau.

În adunarea generală de partid, oamenii au vorbit cu amărăciune despre aceste realități, dar mai mult decît orice au criticat neconcordanța dintre vorbe și fapte, dintre frazele frumoase și faptele care le contraziceau vehement. Pe bună dreptate — căci de multe ori ele au acționat ca un anestezic, au fost, pur și simplu, un obstacol în calea evaluării exacte a situației, deci a stabilirii corecte a măsurilor ce se impun a fi luate. Producții slabe, risipirea averii obștești, nerespectarea legilor — și peste toate întins un covor înflorat de fraze frumoase. Oricît de frumoase, cuvintele nu fac noua revoluție agrară; revoluționare sînt faptele.

Că așa stau lucrurile, vedem și la Dumbrăveni. Oamenii vorbesc puțin, cu zgîrcenie parcă — dar e în cuvintele lor ceva ce-ți reține atenția, o siguranță, o greutate, chiar atunci cînd spun ceva banal. Explicația? Mai multe. Te uiți în jur și te întrebi de ce nu e oraș această comună cu blocuri, cu apă curentă în case, cu canalizare, racordată la circuitul telefonic interurban automat; nu e îngrijitor de animale care să fi cîștigat mai puțin de 3 000 de lei pe lună; C.A.P.-ul se autofinanțează de mai mulți ani, astăzi au în bancă 38 de milioane de lei; producțiile sînt constant mari — răsplătite și cu aceea că titlul de „Erou al Muncii Socialiste", împodobește frontonul cooperativei.

Îi iubește pe dumbrăveni organizatorul de partid al C.U.A.S.C.-ului, Costache Sandu. Firesc — ani mulți a fost președinte al cooperativei și pe urmă primar al comunei.

— Știți ce au dumbrăvenii? Nu doar hărnicia, că harnici mai sînt și alții și n-au rezultatele lor. Ei știu să vadă peste deal — zice el.

— Cum adică?

— Dacă dumbrăveanul stă în vale și vorbește, el vede cu ochii minții vîrful dealului și versantul celălalt și valea cealaltă.

— Gîndire prospectivă, adică.

— Întocmai, dar să nu folosim acest termen pretențios, să spunem o gîndire permanent angajată în viitor; cu alte cuvinte gîndire revoluționară. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat de două ori cooperativa noastră, în 1966 și în 1982, în momente hotărîtoare pentru gospodărie. Am înțeles de la secretarul general al partidului că unicul criteriu pentru a ne judeca sînt faptele, că ele traduc exact conștiința revoluționară, măsura în care sîntem mobilizați pentru împlinirea viitorului.

Ștefan Toader, un bărbat de 63 de ani, căruia nu-i dai nici 50, a fost printre primii care au intrat „în colectivă", cu mai bine de un sfert de veac în urmă. E o cronică vie a istoriei locurilor.

— Dacă ar fi să spuneți, într-o frază, care este lucrul cel mai bun în activitatea cooperativei, ce ați spune?

— Știu eu? Cred că seriozitatea, ce-am zis am făcut. Nu vorbim noi prea mult, dar cînd spunem un cuvînt, e cuvînt.

La aceeași întrebare, Dumitru Fundoianu, inginerul-șef al cooperativei, are alt răspuns:

— Gîndirea gospodărească și permanenta căutare a noului. Nu sîntem niciodată mulțumiți și atunci căutăm.

În fond, amîndouă răspunsurile se topesc într-unul singur: noua revoluție agrară cîștigă, pe zi ce trece, poziții tot mai înaintate în satele noastre, spiritul revoluționar fertilizează ogoarele, schimbă fața satelor noastre.

Ca să înțelegem **cît** și **cum,** să decupăm o porțiune de viitor, dar care există în prezent, o parcelă de sfîrșit de mileniu, dar pe care o descoperim în 1986. La Fîntînele.

Aici funcționează de cîtva timp „Sectorul biotehnologic Lactosil". Vreo douăzeci de tineri, **aproape toți bacalaureați,** pregătesc, în trei schimburi, într-un laborator-hală de producție, un preparat, lactosilul, care, adăugat hranei viților, dă sporuri însemnate de greutate și îi apără de boli. Beneficiul antecalculat — circa un sfert de milion de lei pe an. Iar pentru Lucia Suruagiu, Cornel Ciobanu, pentru Gabriela și Florica Bejinariu, pentru toți tinerii care lucrează aici înseamnă o calificare superioară, înseamnă a face agricultură la cotele înalte ale activității științifice, înseamnă **a trăi** noua revoluție agrară. Pentru ei, cuvintele de ordine ale activității în agricultură sînt realități de fiecare zi. Sînt fapte.

OBIECTIVE ȘI SARCINI ECONOMICE PRIORITARE

ENERGIA
problemă de maximă
ÎNSEMNĂTATE
preocupare de maximă
RĂSPUNDERE

ÎN TOATE TERMOCENTRALELE — O TEMEINICĂ PREGĂTIRE PENTRU SEZONUL RECE!

O condiție de bază pentru realizarea integrală, la toți indicatorii, a planului pe acest an o constituie asigurarea bazei energetice, gospodărirea judicioasă și economisirea severă a tuturor resurselor energetice. Sînt cunoscute măsurile luate de conducerea partidului în vederea îmbunătățirii radicale a întregii activități din sectorul energetic, domeniu de maximă importanță pentru economia națională. **Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, dispunem de importante capacități energetice și acestea trebuie să funcționeze la puterea planificată, pentru a asigura energia electrică necesară desfășurării normale, în cit mai bune condiții, a activității economico-sociale.**

Desigur, potrivit sarcinilor stabilite, cea mai puternică concentrare de forțe, acțiunile cele mai susținute trebuie întreprinse în termocentralele pe cărbune. În cadrul unei suite de articole ne propunem să analizăm care este stadiul pregătirii pentru sezonul rece în centralele electrice, în general, și în termocentralele pe cărbune în special. Ancheta de astăzi are ca subiect : **asigurarea stocurilor de cărbune.**

Despre asigurarea stocurilor de cărbune

La indicația conducerii partidului, s-au stabilit o serie de măsuri pentru creșterea stocurilor de cărbune de la termocentrale, precum și sporirea capacităților de descărcare, transport și preparare a cărbunelui din depozitele de combustibil ale acestora. **Potrivit programului întocmit pentru acest an, pînă la sfîrșitul lunii septembrie în depozitele termocentralelor trebuie să se asigure un stoc de 6 milioane tone de cărbune.** Din situația la zi, acum, cînd mai sînt circa două săptămîni pînă la finele acestei luni, termen scadent pentru această sarcină, **stocul este mai mic cu aproape două milioane tone de cărbune.**

În tabelul de mai jos se prezintă cantitățile de cărbune aflate la 15 septembrie în depozitele termocentralelor.

— în mii tone —

Termocentrala	Stoc normat	Stoc existent
Ișalnița	1 250	757
Rovinari	1 000	755
Turceni	850	787
Doicești	500	373
Mintia-Deva	350	100
Drobeta- Tr. S.	300	90
Oradea	200	181
Iași	210	120
Govora	200	195
Borzești	180	138
Giurgiu	150	177
Timișoara	140	118
Zalău	125	141
Paroșeni	90	4
Rest centrale	455	176
TOTAL	6 000	4 112

După cum se poate observa, se înregistrează o mare discrepanță între stocurile normate și cele existente, iar la unele centrale acestea sînt foarte reduse. Cum se explică această situație, dar mai ales ce trebuie întreprins pentru asigurarea cantităților minime de cărbune prevăzute pentru sezonul rece ?

— Sarcini deosebite stau în fața colectivelor centralelor electrice care funcționează pe bază de cărbune. Ele depun eforturi susținute pentru asigurarea creșterii puterii realizate și a indicelui de utilizare a agregatelor energetice, menționează ing. Constantin Marinescu, șef serviciu coordonare din cadrul Ministerului Energiei Electrice. Există numeroase resurse tehnico-organizatorice care, fructificate, vor permite să creștem producția de energie electrică în aceste termocentrale, care în prezent nu este la nivelul planificat. Fără îndoială că un rol important în funcționarea centralelor îl are asigurarea corespunzătoare cu cărbune. Livrările de la unitățile miniere sînt în cea mai mare parte — așa cum rezultă din situațiile zilnice pe care le întocmim — sub nivelul programelor aprobate. În cazul centralelor Rovinari și Turceni, stocurile de cărbune existente se apropie de valoarea normată, datorită faptului că grupurile energetice au funcționat la puteri reduse, înregistrîndu-se numeroase opriri, iar unele agregate se află în reparații. La alte centrale, **datorită livrărilor reduse de cărbune pentru necesarul zilnic, am fost nevoiți să consumăm din depozite.** Astfel, la termocentrala Borzești, la 20 iulie a fost realizat stocul normat, iar în prezent el este diminuat cu circa 50 000 tone de cărbune. Întreprinderea minieră Horezu, principalul furnizor pentru această centrală, întîmpină unele greutăți în livrare și zi de zi crește stocul la exploatările miniere, care a ajuns la aproape 900 000 tone de cărbune. De asemenea, la termocentrala Oradea, stocul la mijlocul lunii august era în grafic. Însă, datorită unor restanțe în livrarea cărbunelui de către întreprinderile miniere Voivozi și Sălaj, s-au consumat din stoc în timp de o lună peste 30 000 tone. Acest fapt are multiple repercusiuni. **Pregătirea stocului pentru sezonul rece necesită o serie de operații tehnologice : efectuarea stivelor, tasarea lor și peliculizarea cu emulsie bituminoasă pentru protecția cărbunelui la intemperii.** Lucrările menționate trebuie executate cînd nu plouă și cînd temperatura mediului ambiant se menține peste 4 grade Celsius. Or, consumul din stoc conduce la repetarea acestor lucrări, care necesită un volum important de muncă și materiale.

— După cum se constată din situația stocurilor de cărbune, numai la două termocentrale, Giurgiu și Zalău, sînt realizate și chiar depășite cantitățile planificate.

— La termocentrala Giurgiu, care funcționează în regim de termoficare, producția este corelată cu consumul de energie termică pe platforma industrială, iar un grup s-a aflat în reparație. Față de această situație, am solicitat minerilor să nu mai livreze cărbune depășind capacitatea de depozitare. Însă combinatul minier Rovinari a continuat să expedieze unele navete de cărbune, care nu pot fi descărcate și se blochează nejustificat vagoane. Același cărbune putea fi expediat — există contracte și solicitarea noastră expresă — la termocentrala Iași, unde nu este realizat integral stocul de iarnă.

O situație cu totul deosebită se înregistrează la termocentralele Mintia—Deva și Paroșeni, unde stocul de cărbune este extrem de redus. Iată ce ne precizează ing. Ieronim Rusan, directorul Întreprinderii electrocentrale Deva :

— Termocentrala Mintia are o putere instalată de 1 260 MW și funcționează pe bază de huilă și mixte. Zilnic de la Mintia—Deva se pulsează în sistemul energetic național aproape 20 milioane kWh. Sîntem preocupați de creșterea acestei producții zilnice, acționînd cu perseverență pentru a realiza o exploatare la parametri superiori. Dar această sarcină este condiționată de livrarea de către mineri — îndeosebi din Valea Jiului — a cărbunelui în cantitatea necesară și de calitate. **Cantitățile de cărbune pe care le primim de la combinatele miniere Valea Jiului și Banat nu sînt la nivelul programat** de 9 000 tone pe zi. Acest fapt ne-a determinat să consumăm zilnic din stoc, care s-a diminuat substanțial. Mai mult, în curînd vom finaliza, cu cîteva zile mai devreme față de termenul planificat, reparația la unul din grupuri și vom funcționa din nou la întreaga capacitate. În aceste condiții, menținînd-ne ritmurile actuale de livrare, ajungem în situația ca la sfîrșitul lunii septembrie să epuizăm stocul. Este necesar ca să fie depuse toate eforturile de către mineri pentru creșterea ritmului livrărilor, iar unitățile de comerț exterior să asigure contractarea cantităților de cărbune din import, prevăzute în plan. Referitor la termocentrala Paroșeni, aș menționa faptul că am stabilit împreună cu conducerile exploatărilor miniere furnizoare de cărbune o serie de măsuri care vor permite alimentarea corespunzătoare a centralei și reintregirea stocului pentru sezonul rece.

Despre problema asigurării stocurilor de cărbune ziarul „Scînteia" a publicat în luna august o suită de articole în care se prezentau o serie de solicitări ale centralelor și răspunsul unor unități miniere. Dacă comparăm situația actuală cu cea existentă în urmă cu o lună, se constată că numeroase promisiuni au rămas neonorate, iar rezolvarea unor probleme trenează în continuare. Astfel, stocul de cărbune existent la unitățile miniere este destul de ridicat, iar cel de la termocentrale încă mult prea redus. Factori de răspundere din Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei afirmau că se va intensifica ritmul de livrare a cărbunelui. Însă aceste creșteri au avut un caracter sporadic, fapt ce a determinat ca la unele termocentrale să se consume cărbune din stocul pentru sezonul rece. Or, este știut că **asigurarea unui stoc minim de siguranță este o condiție de bază pentru funcționarea corespunzătoare a termocentralelor în perioada lunilor de iarnă.** Trebuie să se acționeze cu stăruință în toate unitățile miniere pentru a se extrage și livra cantități sporite de cărbune. Totodată, o atenție deosebită este necesar să se acorde calității cărbunelui. Prin aceasta se contribuie la asigurarea funcționării termocentralelor la parametri superiori, la producerea energiei electrice și termice necesare.

Ion LAZAR

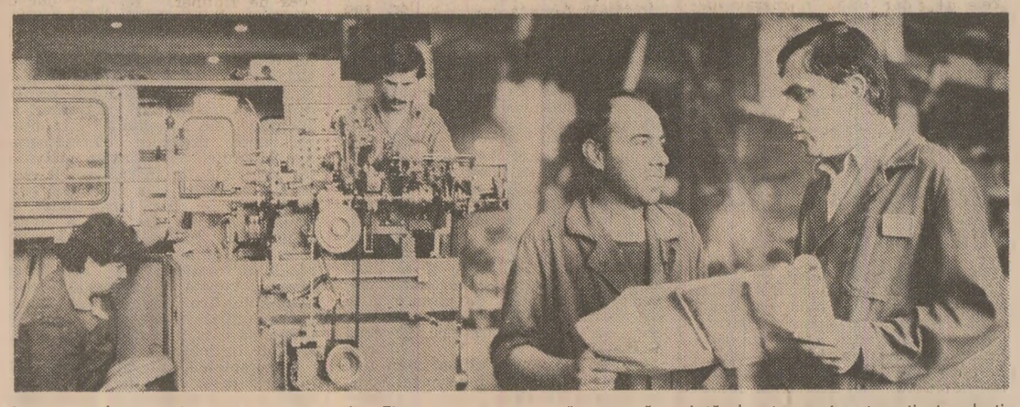

În cadrul Întreprinderii de strunguri din Tîrgoviște se execută o gamă variată de strunguri automatizate, destinate economiei naționale. Recent, aici a fost finalizat un nou produs de înaltă complexitate tehnică : strungul monoax cu avans longitudinal tip SAL 10, destinat unor sectoare de vîrf ale economiei — electrotehnica și mecanica fină

Foto : **S. Cristian**

La semnalele critice ale „Scînteii"

Condiții optime pentru extinderea utilizării fontelor cu grafit nodular

În ziarul „Scînteia" din 20, 22 și 23 aprilie a.c., sub titlul „Un prețios material care trebuie cît mai repede valorificat în producție. De ce întîrzie generalizarea utilizării fontei cu grafit nodular ?", au fost publicate trei articole în cuprinsul cărora erau relevate principalele probleme ce trebuie urgent soluționate în vederea extinderii pe scară largă în economia națională a utilizării fontelor cu grafit nodular. Alături de unele probleme de cercetare, tehnice și economice, ridicate de producerea și utilizarea acestor materiale, în concluzia articolelor respective erau prezentate și unele aspecte de natură organizatorică menite să conducă la stimularea interesului proiectanților, la stabilirea concretă a domeniilor în care pot fi utilizate cît mai eficient fontele cu grafit nodular pentru a înlocui oțelul și metalele neferoase sau chiar fonta obișnuită dacă se asigură sporirea performanțelor produselor sau diminuarea greutății lor. Tocmai de aceea s-a sugerat organizarea unor consfătuiri cu proiectanți și producători de utilaje din diferite ramuri ale industriei în scopul facilitării schimbului rapid de informații, soluții și experiențe între specialiști.

Cu puțin timp în urmă, la Întreprinderea de armături industriale din fontă și oțel (I.A.I.F.O.) din Zalău, din inițiativa comisiei de turnătorie din cadrul Consiliului Național al Inginerilor și Tehnicienilor și al Institutului de cercetare științifică, inginerie tehnologică și proiectări pentru sectoare calde și metalurgie din București, a fost organizată o asemenea consfătuire, tema dezbaterii fiind : „Posibilități de fabricare a armăturilor industriale din fonte cu grafit nodular".

Ce trebuie întreprins acum — rapid și eficient — în domeniul fabricării armăturilor industriale pentru a reduce consumul de materiale, în special de oțel și energie electrică ? Ce posibilități și ce arie de aplicabilitate oferă în acest scop folosirea fontelor cu grafit nodular ? Acestea ar fi, exprimate succint, ideile de bază pe care și le-au propus să le analizeze participanții la simpozionul de la Zalău.

De ce tocmai sectorul armăturilor industriale a fost ales drept un domeniu propice de utilizare a fontelor cu grafit nodular ? În acest sens, iată ce ne-a relatat dr. ing. **Constantin Cosneanu**, secretar științific al comisiei de turnătorie :

— Consfătuirea de la Zalău este prima dintr-un șir de asemenea manifestări pe care ni le-am propus. Faptul că acum am avut în vedere armăturile industriale nu este întîmplător. Pe plan mondial, în acest domeniu există o bună experiență : practic, **50 la sută din producția de fontă nodulară este folosită în domeniul armăturilor.** În țara noastră se produc anual zeci de mii de tone de armături, ai căror beneficiari sînt practic toate ramurile industriale : chimia, industria extractivă, construcțiile de mașini, metalurgia etc. Pentru fabricarea lor se utilizează oțeluri, bronzuri, alamă, mase plastice, fontă obișnuită etc. Din păcate, nici unul din aceste produse nu se confecționează din fontă cu grafit nodular, care ar putea substitui cu eficiență superioară unele din materialele amintite.

Așadar, alegerea domeniului a fost cît se poate de justificată. De altfel, discuțiile directe, comunicările prezentate au trezit în mod cert interesul atît al producătorilor, cît și al beneficiarilor de armături pentru utilizarea fontelor cu grafit nodular. Care sînt avantajele ce rezultă din folosirea acestui material ?

— Folosirea pe scară largă a fontelor cu grafit nodular în fabricarea armăturilor industriale — ne precizează prof. univ. dr. ing. **Lucian Sofroni**, președintele comisiei de turnătorie a C.N.I.T. — se justifică din mai multe puncte de vedere. Iată doar cîteva dintre ele : **rezistență mai mică la transmiterea căldurii, rezistență mare la coroziune ca urmare a prezenței grafitului, rezistență la sudură, calități superioare la prelucrare, etanșeitate mai bună, o calitate superioară a suprafețelor turnate, inclusiv un aspect comercial superior.** Fontele cu grafit nodular prezintă o siguranță mai mare în exploatare și o capacitate superioară la vibrații. Dar principalul avantaj, îndeosebi pentru producător, constă în **diminuarea considerabilă a consumului de energie și materiale, economii de manoperă, creșterea coeficientului de scoatere de la 0,35—0,40 la 0,58—0,65.**

Iată și un alt punct de vedere exprimat de producătorul de armături industriale, inginerul **Pompiliu Tămaș**, directorul I.A.I.F.O. Zalău.

— Aproape că nu este sector important al economiei naționale care să nu utilizeze armături industriale. Or, cererea fiind mare și la export, sîntem obligați să fim receptivi față de tot ceea ce apare nou. În ce ne privește, pe piața mondială am întîlnit un interes deosebit pentru armăturile din fontă cu grafit nodular. Mulți parteneri ne-au cerut așa ceva și convingerea noastră este că acest material este de mare viitor, ceea ce reprezintă un motiv foarte serios pentru a îmbrățișa soluția fabricației de armături industriale din fontă cu grafit nodular.

Din opiniile exprimate rezultă clar că și în acest domeniu folosirea fontelor cu grafit nodular prezintă avantaje tehnice și economice incontestabile. Și, totuși, la noi în țară, gradul de utilizare a acestor materiale în fabricarea de armături industriale este extrem de redus. Cauzele, arătate și de unii participanți la consfătuire în rîndul cărora am făcut un sondaj pe această temă, sînt, în general, cele arătate în articolele anterioare publicate în ziarul „Scînteia" : **inexistența unei strategii unitare cu privire la asigurarea capacităților necesare fabricării fontelor de înaltă puritate în industria metalurgică și lipsa unor preocupări susținute pentru revizuirea prețurilor acestor materiale, încetineala cu care se acționează pentru soluționarea unor probleme tehnice și organizatorice legate de realizarea, în condiții eficiente, cu consumuri reduse de energie, a prealiajelor.** Și, nu în ultimă instanță, așa cum afirma ing. **Radu Beldiman**, de la filiala din Bacău a I.P.C.U.P., totala lipsă de experiență a producătorilor de armături în utilizarea fontelor cu grafit nodular, dublată de neîncrederea — ca să nu spunem de conservatorismul — proiectanților față de acest material.

Cert este că, pentru a ieși din acest impas, trebuie să se învingă anumite inerții și să se treacă hotărît la acțiune, pe baza unui program clar, cu răspunderi bine precizate. Un bun început în acest sens ni se pare a fi ceea ce s-a încercat să se realizeze la consfătuirea de la Zalău pentru utilizarea fontelor cu grafit nodular în producerea de armături industriale. Îmbucurător este faptul că, de data aceasta, nu s-a procedat doar la un simplu schimb de opinii între specialiști, consfătuirea adoptînd și un program de măsuri cu obiective și termene concrete în realizarea cărora sînt angrenate o serie de unități de cercetare, proiectare și întreprinderi industriale. Este prevăzut, de pildă, ca încă în acest an întreprinderea din Zalău să treacă la asimilarea tehnologiei de fabricare a unor armături industriale din fontă cu grafit nodular pe baza unui nomenclator de piese ce va fi întocmit de proiectanții de utilaj petrolier și utilaj chimic din Ploiești și București. Pentru aceasta I.C.S.I.T.P.S.C.M. urmează să asigure dotările necesare în vederea asimilării fabricării pieselor respective pe linii de formare-turnare mecanizate.

Ziarul nostru va publica, în continuare, articole, anchete privind modul în care se acționează, rezultatele ce se vor obține prin materializarea măsurilor stabilite.

Vlaicu RADU
Eugen TEGLAȘ

Experiența înaintată

O „SĂMÎNȚĂ" DE MARE RANDAMENT PENTRU PRODUCȚII DE PESTE 8 000 KG DE GRÎU ȘI ORZ LA HECTAR

O unitate „școală a grîului" de la care trebuie să învețe mai mult toate unitățile din județul Satu Mare

Avîndu-se în vedere că pe cele peste 53 000 hectare ce se vor cultiva cu grîu în județul Satu Mare urmează să se obțină, în anul viitor, o producție medie de 5 200 kg la hectar, programul stabilit prevede, în primul rînd, amplasarea culturii după cele mai bune plante premergătoare, excluzîndu-se însămînțarea grîului după grîu. Dintre celelalte măsuri importante, acum în curs de aplicare, mai menționăm : aplicarea de amendamente pe solurile podzolice, acide, pe o suprafață de peste 18 200 hectare, executarea lucrărilor de scarificare pe 3 555 hectare, de afînare adîncă pe 8 000 hectare și arătură cu subsolaj pe 27 000 hectare etc.

Toate acțiunile care se întreprind în aceste zile în ce privește ridicarea nivelului tehnic la însămînțările de toamnă au la bază învățămintele desprinse din experiența unităților agricole fruntașe. Între acestea, la loc de frunte se află C.A.P. Sanislău, prima unitate din județ care a obținut peste 8 000 kg grîu la hectar pe 730 hectare și care-și propune să obțină producții similare sau chiar mai mari în anul viitor pe 800 hectare.

Ne-am deplasat — împreună cu președintele unității, ing. Liviu Groza — pe cîteva din solele pregătite pentru orz și în curs de pregătire pentru grîu. Terenul a fost arat cu plugul cu subsolier după ce a fost în prealabil scarificat. Președintele unității afirmă că aceste lucrări au fost impuse de necesitatea de a combate seceta pe terenurile cooperativei. Solurile de aici se caracterizează printr-un grad ridicat de permeabilitate a apei. Prin afînare și drenaj executate în același timp la 60 cm adîncime — față de arătura care se face la 28—32 cm — se ajunge la stratul impermeabil și astfel se creează un spațiu adecvat pentru înmagazinarea apei în adîncime. Pe terenurile arate, unde au mai rămas din loc în loc bulgări mai mari, se folosesc tăvăluguri-disc, care fac două lucrări la o singură trecere : o discuire pentru mărunțirea pămîntului și tasarea. Aceste unelte, concepute de specialiștii de la trustul județean S.M.A., sînt deosebit de apreciate pentru capacitatea lor de a afîna foarte bine solul în vederea pregătirii patului germinativ.

În vecinătatea acestei unități se află cooperativa agricolă Pișcolt, care are un teren cu o structură asemănătoare și unde, de asemenea, se efectuau lucrări de mobilizare a solului în condiții similare cu cele de la Sanislău. „De la vecini noștri am desprins o seamă de învățăminte extrem de prețioase" — spune inginerul-șef Gheorghe Chereji. Un lucru binevenit, mai ales că aici producția de grîu și secară a fost în acest an de 2 727 kg pe o suprafață de 1 300 hectare. Ce se face pentru a se ridica nivelul producției ? „Întrucît ne confruntăm cu diferite boli foliare, am hotărît — ne-a spus interlocutorul — să aplicăm și noi, ca la C.A.P. Sanislău, 3 tratamente foliare, față de numai unul singur. De asemenea, punem un accent mult mai mare pe fertilizarea cu uree întrucît ne-am convins la Sanislău, admirînd verdele intens, sănătos al grîului, de vigozitatea și rezistența sporită ce i-au fost conferite culturii de acest îngrășămînt. Scontăm să obținem, prin aplicarea întregului complex de măsuri, aproape 6 500 kg grîu la hectar".

La C.A.P. Carei — care a obținut pe 600 hectare 4 717 kg grîu la hectar — președintele unității, inginerul Dumitru David, ne-a vorbit despre acțiunile întreprinse pentru creșterea producției cerealiere, multe inspirate din exemplul unității din Sanislău, cu care se învecinează. În centrul preocupărilor s-a aflat și se află grija pentru „însănătoșirea" pămînturilor care s-au degradat prin executarea, de-a lungul anilor, a unor lucrări necorespunzătoare. În acest sens au fost fertilizate importante suprafețe cu îngrășăminte naturale, iar unde acestea nu au fost suficiente s-a semănat lupin, un îngrășămînt verde. De asemenea, s-au însămînțat importante suprafețe cu trifoliene și leguminoase, pentru a îmbogăți solul cu azot. Lucrul de căpătîi învățat de la C.A.P. Sanislău este creșterea cantității de boabe germinabile pe unitatea de suprafață. La C.A.P. Carei se vor incorpora peste 250 kg semințe la hectar.

În întregul județ Satu Mare se acționează pentru a se aplica tehnologiile cele mai bune la cultura grîului. În acest scop, la C.A.P. Sanislău a fost organizat un schimb de experiență cu inginerii-șefi din consiliile agroindustriale, cu specialiști de la direcția agricolă și Inspectoratul de protecție a plantelor. Consiliul agroindustrial Sanislău a organizat o acțiune similară, cu participarea inginerilor-șefi ai unităților agricole aparținătoare și șefii fermelor vegetale. Aici, specialiștii au primit explicații competente și detaliate la problemele pe care le-au ridicat. Una din măsurile luate la nivelul consiliului în urma schimbului de experiență : s-a trecut de îndată la modificarea brăzdarelor de la semănători, de la 12 cm la 8,3 cm.

Cu toate acestea, cum am avut prilejul să constatăm, se mai întîlnesc unele neajunsuri constînd în nerespectarea unor elemente din fluxul tehnologic, cum ar fi arăturile de slabă calitate efectuate pe unele sole la cooperativele agricole Vetiș, Ghirișa ș.a. Sînt, de asemenea, de semnalat unele greutăți în respectarea vitezei optime de lucru la arat, datorate ascutirii cu întîrziere a fîarelor de plug, sau greutăți la eliberarea terenului de unele culturi premergătoare grîului. Toate acestea și altele trebuie avute în vedere de forurile agricole județene pentru a se asigura condițiile necesare realizării viitoarelor producții de cereale de toamnă la nivelul exigențelor actuale.

Octav GRUMEZA
corespondentul „Scînteii"

Pentru producții mari — muncă multă, dar și condiții pe măsură!

Folosind învățămintele de pînă acum, lichidînd propriile lipsuri, dar și asigurîndu-i-se tot ce este necesar, agricultura din județul Călărași poate și trebuie să se situeze pe loc de frunte în agricultura țării

După bilanțul recoltei sau chiar concomitent cu acesta există și un bilanț al calității muncii, al experienței cîștigate care să stea la baza activității pentru noua recoltă. Un asemenea bilanț și-a făcut, ca de altfel toate unitățile agricole din județul Călărași, și I.A.S. Pietroiu, privitor la producția de cereale păioase. Ce învățăminte se pot reține, importante nu numai pentru respectiva unitate, ci în general pentru agricultura județului Călărași ?

Întreprinderea agricolă de stat Pietroiu, unitate cu rezultate constant bune în toate sectoarele, care poartă marca profesionalității și răspunderii oamenilor de aici, a directorului acesteia, inginerul Ștefan Poenaru, a obținut pe mari suprafețe producții socotite bune și chiar foarte bune ; 8 200 kg la orz și peste 8 000 kg la grîu. Puteau fi mai mari suprafețele de pe care s-au obținut asemenea producții ? Puteau fi atinse asemenea niveluri pe întreaga suprafață cultivată ?

Înainte de a da răspuns să ne referim la cîteva elemente de tehnologie, care, după părerea specialiștilor de aici, au avut un rol determinant în realizarea acestor producții record de grîu și orz.

— Sîntem în perioada în care, în urma analizei rezultatelor obținute în fiecare fermă și pe fiecare solă, am desprins concluzii deosebit de importante asupra modului în care s-a lucrat pe fiecare parcelă — ne spune directorul întreprinderii. Concluziile cu privire la organizarea asolamentelor, amplasarea diferitelor soiuri, folosirea îngrășămintelor și executarea udărilor au fost desprinse prin compararea elementelor de tehnologie aplicate în cîmpurile experimentale, dar mai ales în parcelele cu producții de vîrf. Avem acum deci o imagine reală a condițiilor pe care trebuie să le asigurăm grîului și orzului astfel încît, înlăturînd unele neajunsuri, ce țin de respectarea tehnologiilor, să putem realiza în 1987 producții mari pe întreaga suprafață. Prima din aceste condiții se referă la amplasarea corectă a grîului și orzului, respectiv la stabilirea unei proporții între premergătoarele timpurii și cele tîrzii, în care ponderea hotărîtoare să o aibă primele. Din analizele comparative pe care le-am făcut rezultă că prin această măsură de ordin organizatoric se poate realiza la hectar un spor de cel puțin 500—600 kg grîu. Ținînd seama de toate restricțiile agrotehnice, am reușit să asigurăm pentru producția anului viitor o variantă de amplasare în care ponderea premergătoarelor timpurii să ajungă la 70 la sută, față de 45 la sută anul trecut. O dată stabilite solele pentru grîu, am trecut la inventarierea pedologică a fiecărei parcele, nu numai pentru a asigura cultivarea fiecărui metru pătrat din cele 2 000 hectare, ci și pentru a stabili de pe acum tehnologia care trebuie aplicată pe fiecare porțiune ce se va cultiva cu grîu. Pentru condițiile terenului de „baltă", unde se întîmplă ca în aceeași solă să existe un mozaic de soluri, de la cele de tip nisipos pînă la solurile grele, conceperea unui sistem de lucru care să permită aplicarea unor tehnologii diferențiate devine obligatorie. Este unanim recunoscută astăzi proprietatea fertilizantă a îngrășămintelor chimice. În folosirea lor, noi avem însă în vedere mai ales proprietatea acestora de a ameliora pămîntul. Terenurile de „baltă" sînt terenuri relativ tinere, în formare și ocre dezechilibru în complexul coloidal al pămîntului poate să se soldeze cu consecințe deosebit de grave. În condițiile în care nu putem asigura decît 40 la sută din îngrășămintele chimice pe bază de fosfor, pentru noi administrarea unor doze mari de îngrășăminte organice devine o problemă vitală. În ultimii ani am reușit să aplicăm asemenea îngrășăminte pentru cultura grîului pe cîte cel puțin 400 hectare. Cu toate acestea nu reușim să asigurăm echilibrul necesar între elementele fertilizante, înregistrînd an de an un deficit important de fosfor, adică tocmai din elementul al cărui aport este esențial în realizarea unor producții mari de grîu. În toamna aceasta, bunăoară, deși am achitat unor furnizori în devans cantitățile de îngrășăminte fosfatice necesare, abia am reușit să fertilizăm 400 hectare cu asemenea substanțe.

Absolut toate elementele de tehnologie își au rolul lor bine definit în obținerea unor recolte mari. Dintre toate însă, cea mai importantă rămîne arătura. Nu s-a putut niciodată și cu atît mai mult nu se poate face astăzi o producție mare de grîu într-o arătură de proastă calitate, într-un teren pregătit necorespunzător. Iar în această toamnă deosebit de secetoasă, cum a fost de altfel și toamna trecută, arătură bună se poate face doar acolo unde se asigură udarea pămîntului sau pe terenurile de pe care se recoltează a doua cultură, deci cele care au fost arate și în vară. Analizele comparative pe care le-am făcut după încheierea secerișului arată limpede că producțiile de 8 000 kg de grîu și orz au fost obținute numai pe unele din acele parcele pe care am aplicat cîte două udări în toamna trecută. Este adevărat, nu toate suprafețele udate în toamnă au dat cîte 8 000 kg la hectar. Dar și acolo unde nu au fost respectate toate elementele de tehnologie, parcelele irigate au asigurat o producție cu cel puțin 1 500 kg grîu mai mare decît cea obținută pe solele neirigate în toamnă. Explicația este atît de simplă încît socot că nu trebuie să insist asupra ei. Aceasta și pentru că orice agricultor știe că pierderile de sămînță sînt direct proporționale cu timpul de la semănat pînă la germinația boabelor, ca să nu mai spun că înfrățirea grîului, deci asigurarea densității, se face numai toamna, ceea ce presupune în mod obligatoriu ca răsărirea să înceapă cît mai timpuriu.

Așa cum rezultă și din cele expuse de directorul I.A.S. Pietroiu, au existat aici suprafețe destul de mari pe care nu s-au putut aplica dozele de îngrășăminte stabilite și nici udările de aprovizionare din toamnă, ceea ce a condus la situația de a nu se obține producții mari de grîu și orz pe întreaga suprafață. Iată deci că răspunsul : dacă putea să obțină niveluri de producții ridicate pe ansamblul unității sau pe suprafețe mai mari, este afirmativ în cazul în care s-ar fi asigurat peste tot condițiile strict necesare pentru aceste culturi. De altfel, o privire la scara întregului județ conduce la aceeași concluzie.

Se știe, județul Călărași are, proporțional vorbind, cea mai mare suprafață amenajată pentru irigat, respectiv 70 la sută din suprafața arabilă. Încercăm împreună cu directorul general al direcției agricole, tovarășul Constantin Alexe, să punctăm elementele de experiență bună cîștigată la cerealele păioase și modul în care se lucrează în momentul de față pentru ca tot ce a fost bun să fie extins în toate unitățile. **Neajunsurile care au existat, neglijențele ce s-au manifestat, munca de mintuială din unele locuri au constituit și vor constitui în continuare obiectul unor analize aprofundate și exigente, încît pretutindeni acestea să fie eliminate cu desăvîrșire în actuala campanie de însămînțări.**

În județul Călărași urmează să fie însămînțate în această toamnă 90 400 hectare cu grîu și aproape 30 000 hectare cu orz. Sînt asigurate condițiile pentru ca aceste lucrări să se execute la un nivel calitativ superior ? Se apreciază că nu sînt probleme în ce privește sămînța și soiurile. Deci, cel puțin din acest punct de vedere, totul este pregătit, ceea ce creează premise pentru obținerea unei recolte bune și foarte bune. Dar, ca și în anii trecuți, nu sînt întrunite două condiții de bază : cantitățile de îngrășăminte chimice în structura sortimentală stabilită și apa necesară executării udărilor de aprovizionare. **Cu atît mai mult cu cît este vorba de un județ cu un potențial agricol ridicat, este absolut obligatoriu ca unitățile de aici să se situeze pe un loc de frunte, dacă nu pe primul loc în agricultura țării.** Pămîntul județului Călărași este un pămînt în general mănos, dintre cele mai fertile. Pentru a produce mult, pămîntul trebuie ajutat. **Dar acum, cînd însămînțările trebuie să înceapă foarte curînd, unitățile agricole cooperatiste nu dispun nici măcar de 10 la sută din cantitățile de fosfor.** Or, aceasta este o chestiune fundamentală că să poți realiza o producție mare de grîu, pentru a exploata corespunzător un pămînt de la care se poate obține mult, foarte mult.

Am văzut arături făcute în vederea semănatului. Multe din ele, datorită secetei, sînt arături complet necorespunzătoare. Chiar dacă se fac acum mai multe treceri cu discul sau cu tăvălugul, ceea ce nu este chiar recomandabil și nici economic, pentru că aceasta înseamnă consum dublu sau triplu de combustibil, tot nu este posibil să se pregătească un pat germinativ corespunzător. **Nelivrarea cantităților de energie și de combustibil stabilite nu a permis să se facă udarea pentru pregătirea terenului decît pe circa 7 000 hectare din cele peste 100 000 hectare prevăzute.** Județul Călărași prezintă din acest punct de vedere o situație specială pentru că o mare parte, respectiv 113 000 hectare, ceea ce înseamnă o treime din suprafața irigată, sînt amenajate pentru a fi udate cu ajutorul motopompelor. Or, pentru această, chiar prin repartiția pe această lună, nu se asigură decît 10 la sută din motorina necesară. În acest perimetru sînt cuprinse exact cooperativele agricole care de mai mulți ani nu reușesc să obțină niveluri de producții la care ar trebui să ajungă în mod obligatoriu.

Acționîndu-se hotărît pentru lichidarea neajunsurilor care au existat și care țin de munca unor oameni, a specialiștilor din unele unități, **județul Călărași poate și trebuie să se situeze mai ferm în fruntea agriculturii noastre și în acest sens trebuie ajutat, pentru că, repetăm, nu se poate să nu fie puse în valoare condițiile deosebite, fertilitatea ridicată a pămînturilor de aici, investițiile mari făcute pentru sporirea potențialului productiv al acestora.**

Florea CEAUȘESCU
Iosif POP

CASA CU MULŢI COPII

semnul răspunderii de bun cetăţean pentru viitorul naţiunii

FAMILIA NUMEROASĂ
– temeiul dăinuirii și statorniciei prin vremi

PERENE ÎNVĂŢĂMINTE ALE ISTORIEI ROMÂNEŞTI

Celui care se apleacă asupra trecutului românesc i se relevă, cu forţă de netăgăduit, adevărul că la rădăcinile statorniciei românilor, ale puterii lor de a se ridica mereu deasupra vicisitudinilor vremurilor s-a aflat, într-o măsură hotărîtoare, ataşamentul profund faţă de pămîntul patriei, faţă de limba, obiceiurile şi datina străbună, o superioară înţelegere a sensului vieţii, a rosturilor omului, a familiei, ca parte a unui întreg armonios. Spiritul gospodăresc, cumpătarea, curăţenia morală s-au asociat strîns de-a lungul vremurilor cu înţelegerea faptului că numai familia, casa cu mulţi copii este cu adevărat durabilă, are un viitor trainic. Citorva asemenea învăţăminte ale trecutului le consacrăm dezbaterea de faţă, la care iau parte istoricii **FLORIN CONSTANTINIU** şi **ANDREI BUSUIOCEANU**, cercetători ştiinţifici la Institutul de istorie „Nicolae Iorga" din Capitală.

„Casa întemeiată – casa cu prunci şi coconi mulţi"

FLORIN CONSTANTINIU : Mi se pare potrivit — la începutul discuţiei despre locul familiei cu mulţi copii în dezvoltarea societăţii româneşti — să amintesc, înainte de toate, opinia unui excelent cunoscător al trecutului nostru, Nicolae Iorga. Marele istoric român, într-una din acele admirabile conferinţe la radio — reunite apoi în volumele „Sfaturi pe întuneric" — intitulată „Familia în concepţia poporului român", arată că la noi „casa", în înţeles de grup familial, „nu poate fi fără fii şi fiice", fără „prunci şi coconi", ceea ce face din ea „o casă întemeiată şi statornică". Este cuprinsă în această constatare, bazată pe cunoaşterea de prodigioasă erudiţie a istoriei româneşti, un adevăr fundamental : societatea românească de la îndepărtatele ei obîrşii, ce coboară cu milenii în adîncul timpului, şi-a avut celula de bază în viaţa de familie. Totul în istoria noastră socială a gravitat în jurul nucleului familial, văzut şi respectat ca păstrător de tradiţie şi factor de progres.

ANDREI BUSUIOCEANU : Fiindcă s-a amintit de opinia lui Nicolae Iorga despre însemnătatea familiei în evoluţia neamului românesc, cred că este de adăugat observaţia aceluiaşi mare istoric român că numai prin întemeierea unei familii bărbatul capătă adevărata sa identitate socială. „A nu fi însurat — spune Nicolae Iorga — era pentru un tînăr de oarecare vîrstă scădere socială. Numai prin cununie, prin curajul de a indeplini legea firii, întemeind o familie şi dovedindu-se în stare a o ţinea şi a o apăra, era socotit cineva că este cu adevărat «în rindul oamenilor»". Cine urmăreşte întreaga noastră organizare socio-economică îşi dă lesne seama de corectitudinea acestei afirmaţii. „Holteii" — cum se spune în izvoarele noastre vechi celor neînsuraţi — erau consideraţi ca fiind grevaţi de o inferioritate socială, într-atît familia se dovedise o instituţie fundamentală a societăţii româneşti.

Populaţia numeroasă – izvorul prosperităţii ţării

F. C. : Ceea ce se cuvine subliniat, de asemenea, este faptul că familia cu mulţi copii a constituit unul din elementele fundamentale ale continuităţii noastre în aria străvechii Dacii. Dau un singur exemplu : aşa cum se ştie, timp de un mileniu, prin spaţiul carpato-danubiano-pontic s-au revărsat numeroase populaţii migratoare euro-asiatice în drum spre Roma şi Bizanţ. Populaţii nomade, neobişnuite deci să cultive pămîntul, ele deposedind adesea prin violenţă pe agricultori de bunurile acestora, pe care călăreţii stepei le rivneau. Cum ne-am putea explica această performanţă — pentru unii de domeniul miraculosului — a supraviţuirii şi continuităţii noastre în insuşi marele perimetru al etnogenezei românilor, cum ne-am putea explica „topirea" acelor migratori care au sfîrşit prin a se stabili în aria românească, dacă nu prin existenţa unui popor numeros — cel român — care nu a putut fi dezrădăcinat din vatra strămoşească de furtunile succesive ale năvălirilor şi invaziilor. Cercetările arheologice au dat la iveală intensa locuire autohtonă în întregul spaţiu carpato-danubiano-pontic, de-a lungul aşa-numitului „mileniu întunecat" (secolele III—XIII) şi numai o populaţie numeroasă — deci cu o natalitate ridicată — a putut face dovada acestei uimitoare vitalităţi care a permis românilor să-şi creeze propriile structuri politice pe acelaşi teritoriu pe care se formaseră ca popor. Familiei româneşti, mai exact numeroasei familii româneşti, îi datorăm această dăinuire, în ciuda aşezării noastre, după plastica formulă a cronicarului Grigore Ureche, „în calea răotăţilor".

A. B. : Aş releva, în legătură cu această trăsătură specifică a istoriei noastre demografice, încă un aspect caracteristic. În lumina cercetărilor recente privind evoluţia numărului populaţiei, se constată că **în trecutul nostru perioadele de progres au coincis cu faze de expansiune demografică, adică de creştere însemnată a populaţiei.** Fiindcă s-a vorbit aici de începuturile societăţii noastre medievale, îmi îngădui să atrag atenţia asupra unui fapt, vrednic de cel mai mare interes : în Europa centrală şi apuseană, a doua jumătate a secolului al XIV-lea înregistrează o profundă criză economică şi socială, agravată de urmările teribilei epidemii de ciumă neagră care devastează literalmente regiuni întregi. Reculul demografic este unul din simptomele acestei crize a feudalismului european. În acelaşi timp, spaţiul românesc cunoaşte un spor de populaţie care coincide cu formarea statelor feudale româneşti de la sud şi est de Carpaţi. Cercetările arheologice şi izvoarele scrise dezvăluie în teritoriul locuit de români o populaţie numeroasă, cu aşezări rurale şi urbane, actul însuşi al întemeierii statelor feudale nefiind de conceput într-o zonă slab locuită sau lovită de un declin demografic. Este încă un exemplu că familia numeroasă s-a dovedit a fi un suport solid al vieţii noastre social-politice.

F. C. : Familia cu mulţi copii a însemnat întotdeauna o capacitate sporită de dezvoltare economică şi de apărare a independenţei naţionale. Populaţie numeroasă înseamnă o puternică forţă de muncă, a cărei valorificare depinde, desigur, de condiţiile economice şi sociale, de regimul politic existente în societate. Omul ca izvor de bogăţie prin efortul său fizic şi intelectual reprezintă pentru societatea socialistă un factor determinant al progresului ei neîntrerupt. Dacă în capitalism, sistemul economic şi social — care repartizează inechitabil avuţia societăţii — pune practic un plafon sporului de populaţie în înţelesul că, în condiţii de recesiune economică, forţa de muncă aflată în imposibilitate de a-şi găsi plasament în producţie este expusă condiţiilor precare de existenţă, în socialism, creşterea populaţiei în ritmuri firesti, raţionale, departe de a provoca perturbări economice şi sociale, dezvoltă potenţialul economic al societăţii.

Exemplul Tudorei Vrîncioaia

A. B. : Alături de aspectul economic, trebuie avut în vedere de asemenea faptul că familia cu mulţi copii a însemnat în trecutul românesc şi un insemnat element de apărare a independenţei naţionale, ameninţată de atîţia cuceritori şi năvălitori. După cum se ştie, efortul de apărare a gliei străbune a îmbrăcat la noi forma specifică a războiului întregului popor pentru apărarea patriei. La chemarea marilor noştri voievozi, toţi locuitorii ţării participau la acţiunile de respingere a agresorului. Un război popular, în deplinul înţeles al cuvîntului, în desfăşurarea căruia fiecare — şi nu numai ostaşul sau, altfel spus, profesionistul militar — avea datoria de a contribui la apărarea pămîntului ţării.

F. C. : Acest raport între familie şi războiul de apărare a patriei este perfect surprins în episodul Tudorei Vrîncioaia. Copleşit de superioritatea numerică a turcilor în bătălia de la Războieni (1476), Ştefan cel Mare, pornit să-şi stringă o nouă oaste pentru a-l izgoni pe invadatorul otoman, a ajuns în ţinutul Vrancei. Aici, a întîlnit-o pe Tudora Vrîncioaia, mamă a şapte feciori, pe care i-a trimis îndată să adune pe toţi bărbaţii în stare să poarte armele. Domnul Moldovei — care nu ştia de fapta bătrînei şi a fiilor ei — a avut surpriza de a vedea adunat un important corp de oaste, care a jucat apoi un rol important în izgonirea vrăjmaşului. După biruinţă, răsplătindu-i pe cei şapte viteji, Ştefan cel Mare a rostit, potrivit tradiţiei, următoarele cuvinte : „Ferice de mama care a făcut şi a crescut asemenea bărbaţi îndrăzneţi şi puternici, cu dragoste de ţară şi pămînt strămoşesc". Se întîlnesc şi în acest episod consemnat de tradiţie cele două elemente care ilustrează raportul dintre familia cu mulţi copii şi lupta de apărare a ţării : Vrîncioaia este mamă a şapte copii; la ceasul primejdiei, cei şapte voinici ridică o oaste importantă pe care o pun la dispoziţia domnului ţării. Conştiinţa populară a sesizat, aşadar, raportul dintre factorul demografic şi cel militar şi a conferit mamei care născuse şi crescuse pe cei şapte feciori statura unei eroine a neamului.

„Pentru români, copiii sînt cea mai mare mîndrie"

A. B. : De adăugat că rolul femeii în cadrul celulei sociale reprezentate de familie este dezvăluit şi de etimologia cuvîntului însuşi : este ceea ce subliniază Nicolae Iorga : „Familia n-are alt nume în româneşte decît acela de «fameaie»". Femeia, în ipostaza de mamă, s-a bucurat statornic de respect în societatea românească, pentru că prin strădaniile ei, prin grija atentă arătată copiilor, asigura continuitatea neamului.

F. C. : Dispunem, într-adevăr, de mărturii care pun în lumină preocuparea femei-mame de a feri — evident, în condiţiile de igienă ale epocii — pe copii de primejdiile bolilor. Un observator atît de atent ca italianul Anton Maria del Chiaro, ajuns în 1710 secretar domnesc al lui Constantin Brîncoveanu, notează: „Copiii sînt îmbăiaţi în fiecare zi, pînă la vîrsta de şapte sau opt ani". Tot el subliniază preocuparea de a asigura acestor copii un cadru cît mai prielnic pentru creşterea lor : „Românii se mîndresc cu o mare curăţenie, mai ales în casele lor şi, într-adevăr, este o adevărată plăcere să intri în acele odăi în care sînt împrăştiate, peste tot, tot felul de ierburi mirositoare, ca pelin, rută, salvie, izmă grecească, cimbrişor şi altele de felul acesta, care răspîndesc un miros pe cît de plăcut pe atît de sănătos". Şi mai departe : „Românii (şi mai ales femeile) se mîndresc cu cunoaşterea buruienilor şi a virtuţilor lor, astfel încît la o boală ştiu cum să le folosească". Am citat mărturia acestui călător străin pentru că ea este lămuritoare prin informaţiile privind igiena şi medicina populară, care au permis, în condiţii economice deosebit de grele, generate de exploatarea feudală, familiilor cu mulţi copii dacă nu să evite, cel puţin să diminueze efectele bolilor şi epidemiilor atît de frecvente în evul mediu.

A. B. : Remarca este bine venită întrucît ea explică existenţa, chiar în condiţiile societăţii feudale, a unor perioade de creştere însemnată a populaţiei, cum se constată, de exemplu, la sfîrşitul secolului al XVIII-lea şi începutul secolului al XIX-lea — mai exact în perioada de tranziţie de la feudalism la capitalism, cînd ţările române cunosc o adevărată „revoluţie demografică". Cercetările întreprinse în ultimii ani în ţara noastră au pus în lumină creşterea populaţiei, în ciuda unor fenomene negative — ca, de pildă, războaiele purtate de cele trei mari imperii, otoman, habsburgic şi ţarist, pe teritoriul românesc. Este lesne de înţeles — dacă în aceste condiţii vitrege familiile româneşti au crescut mulţi copii — care ar fi fost sporul de populaţie în condiţii paşnice de dezvoltare.

F. C. : Doctorul Constantin Caracas (1773—1828), care a făcut atît de mult pentru reducerea mortalităţii în rîndul copiilor, prin răspîndirea vaccinărilor antivariolice, semnalează că, din nefericire, dintr-o familie cu 10—12 copii, abia dacă trăiau, pînă la urmă, trei sau patru. Familiile cu mulţi copii rămîneau însă un fapt caracteristic, şi medicul transilvănean Andreas Wolf (1741—1812), care a petrecut mult timp în Moldova, menţionează existenţa familiilor cu 12—15 şi chiar 20 de copii. Pentru a înţelege aceste realităţi demografice, care pot părea, la prima vedere, de-a dreptul surprinzătoare, trebuie avute în vedere atît condiţiile economice, cît şi cadrul mental al epocii.

„Pentru noi, cei de azi, ca şi pentru cei de mîine"

A. B. : Pentru a veni mai aproape de timpul nostru, să amintim că şi în epocile modernă şi contemporană natalitatea ridicată a continuat să fie caracteristică la noi. Astfel, în anii 1931—1934, România s-a situat pe primul loc într-un grup de 32 de ţări, printre care S.U.A., Germania, Anglia, Italia etc. Este adevărat că, în absenţa asistenţei necesare, mortalitatea a rămas foarte ridicată. Dar, graţie natalităţii cu adevărat excepţionale, ţara noastră a cunoscut excedente naturale de 14,6 la sută în 1923—1925, de 14,9 la sută în 1922, de 15,7 la sută în 1928 şi de 15,9 la sută în 1930. Dacă mortalitatea ar fi coborît măcar la 13—15 la sută, am fi avut în acei ani la excedentul natural un surplus de 30 000—40 000 de copii anual. Sînt cifre care confirmă concluzia unor specialişti ai acelei perioade că „Populaţia ţării noastre are un spor considerabil, însă efortul său vital se risipeşte în mare parte prin mortalitatea foarte ridicată, mai cu seamă aceea a primei copilării". Această situaţie, arătau ei, „se datoreşte exclusiv lipsei de organizare, atît a mijloacelor sanitare de combatere a mortalităţii, cît şi cadrelor generale de viaţă socială şi economică". Ceea ce se desprinde, aşadar, cu limpezime din aceste cifre este că vitalitatea excepţională a poporului român nu a putut să-şi dea pe deplin roadele din pricina condiţiilor socio-economice din trecut, nefavorabile familiilor cu mulţi copii.

F. C. : Examinarea datelor privind aspectele demografice ale trecutului nostru pun în relief locul şi rolul major deţinut de familia cu mulţi copii. Plasată în perspectiva istorică, politica demografică a statului nostru se racordează astfel unei tradiţii de remarcabilă continuitate. A existat întotdeauna în societatea românească sentimentul profund al familiei, al unei familii numeroase, înţeleasă ca împlinire personală şi factor de putere pentru membrii ei şi pentru întreaga societate. Iniţiativele responsabile şi clarvăzătoare ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu în direcţia asigurării condiţiilor optime pentru creşterea populaţiei dau expresie, într-o formă riguros ştiinţifică şi perfect adaptată condiţiilor lumii contemporane, acestui simţămînt care, secole de-a rîndul, a însufleţit poporul român. Vechi prin multimilenarul lor trecut, românii sînt un popor mereu tînăr, mereu viguros, iubitor de viaţă şi de muncă. Am făcut dovada acestei forţe vitale în împrejurări deosebit de anevoioase, cînd copiii erau născuţi şi crescuţi în cele mai precare condiţii materiale. Astăzi, familia, ocrotită şi sprijinită de stat, îşi are asigurate condiţii de existenţă cum nu a cunoscut niciodată în trecut. Spiritul de familie, viaţa într-o numeroasă comunitate familială găseşte în România socialistă un excelent cadru de afirmare şi dezvoltare.

Dezbatere organizată de
Silviu ACHIM

Viaţa culturală, la nivelul aspiraţiilor prezentului

Între vechea cetate a lui Mircea cel Mare şi noua platformă industrială, la Giurgiu pare să fi rămas neschimbat numai bătrînul Danubius. Dar valurile lui domolite de pintenii masivi ai podului ce-l traversează nu au odihnă să rămînă pentru a privi mai adînc în metamorfozele structurale ale oraşului multisecular produse în ritm alert în aceste ultime decenii. Oamenii locului le văd, le simt în viaţa lor cotidiană, se bucură activ, adică pun nu numai umărul, dar şi gîndesc, mai ales gîndesc la viitorul lui. Oraşul încărcat de istorie, adesea prea dramatică şi haină cu dezvoltarea lui, începe să-şi privească prezentul ca pe o autentică împlinire a viselor. Un potenţial economic în continuă creştere, la temelia căruia se află o modernă industrie constructoare de maşini şi chimică, alături de mai obişnuitele industrii uşoară şi alimentară, a dezvoltat ritmuri noi în toate domeniile. Se vede în pulsul noilor unităţi industriale, pe chipul oraşului, pe străzile lui flancate de vegetaţia bogată, în parcuri şi scuaruri, în veselia solară a oamenilor, în zecile de şcoli şi grădiniţe, dar mai cu seamă în importantul efort de urbanizare făcut pentru a-i schimba o moştenire adesea precară într-o realitate demnă de un municipiu modern, reşedinţă de judeţ. Se lucrează mult, se doreşte şi mai mult, oamenii şi responsabilii localităţii măsoară adesea timpul prin sporul de urbanitate, de confort şi frumos.

În această privelişte dinamică a oraşului în continuă modificare se regăsesc munca şi priceperea a mii de oameni, efortul creator şi aspiraţiile, setea de frumos şi bucuria împlinirii spirituale. Pentru că aici, în reşedinţa unui judeţ tînăr, viaţa modernă, trepidantă, racordată la ritmurile ţării, nu se poate măsura numai în tone de maşini-unelte, în tone deplasament, în tone cereale sau legume, număr de apartamente, metri pătraţi de pavaj proaspăt etc. Observaţia o făcea tovarăşa Dumitra Tilici, secretar al comitetului judeţean de partid, care în plină campanie agricolă, cînd probabil îi era mai uşor să spună pe dinafară cifre despre recoltă decît să facă un periplu cultural, găsea timpul necesar să vadă cum se amenajează o expoziţie de artă plastică, cum prinde viaţă un nou spectacol sau dacă monumentele publice sînt corespunzător întreţinute. Între atîtea lucruri care ne încarcă zilele, adesea şi nopţile, cronometrate pînă la minut, avem datoria, îşi continua gîndul, să medităm îndelung asupra a ceea ce dorim să facem în domeniul culturii pentru a împlini marile obiective de importanţă esenţială pentru formarea unui om nou. De aceea şi măsurile luate de comitetul judeţean de partid, la indicaţia şi cu sprijinul forurilor centrale, vizează ţeluri de largă perspectivă, pornind de la dezvoltarea bazei culturii pînă la derularea activităţilor cotidiene.

Un prim efect al grijii sporite pentru dezvoltarea unei vieţi spirituale pe măsura timpului poate fi observat în dezvoltarea zestrei culturii. Înainte ca noul edificiu al casei de cultură, aflat în plină construcţie, să poată prelua sarcinile sporite, s-a trecut la modernizarea celor existente. Astfel vechea casă de cultură a fost modernizată şi reutilată tehnic pentru a răspunde solicitărilor spectacolelor de teatru profesioniste. Prezenţa teatrului „Ion Vasilescu" aici a cerut rezolvarea unor aspecte dificile într-un spaţiu care nu îngăduia prea multe soluţii. În acest fel, printr-o serie de amenajări, sala a devenit funcţională, putînd folosi în mai bună măsură potenţialul artistic al cunoscutei formaţii profesioniste. Cum aveam să constatăm, îmbunătăţirile din dotare încep să se facă simţite în calitatea şi varietatea repertoriului. Alături de piesa românească tradiţională : „Sosesc diseară" de Tudor Muşatescu, „Tache, Ianke şi Cadir" de V. I. Popa, „Insula" de M. Sebastian, s-au introdus lucrări din repertoriul contemporan, „Toamna roşie", adaptare după romanul lui Dinu Săraru „Dragostea şi revoluţia", sau o serie de lucrări din repertoriul străin, cum ar fi „Preria" de Boris Aprilov, scriitor din ţara vecină, cu care teatrul giurgiuvean face schimburi de turnee. Pe fondul acestui spor evident de calitate, susţinut şi de o îndrumare permanentă din partea Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, a crescut interesul spectatorilor pentru piese valoroase, interpretate modern. Acest început, de care atît colectivul de aici, forurile culturale sînt conştiente, se cere aprofundat printr-o mai atentă alegere a repertoriului, introducerea cu mai mult curaj a piesei româneşti contemporane valoroase, renunţarea la acele piese de complezenţă sau pur şi simplu ignorate de public, pentru că teatrul „Ion Vasilescu" are posibilitatea să impună pe scena oraşului, în judeţ sau în afară un spectacol de calitate, cu pronunţate virtuţi educative. Ca singura instituţie de spectacol profesionistă a judeţului are îndatorirea de a oferi un model artistic, de „a trage" după el activitatea de spectacol amatoare. Prezenţa altor instituţii profesioniste de spectacol în turneu pe aceeaşi scenă să fie motiv de comparaţie şi

FESTIVALUL NAŢIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Insemnări din municipiul Giurgiu

învăţătură, imbold pentru continua perfecţionare.

Structura judeţului, cu o singură localitate urbană, face ca viaţa culturală profesionistă să se concentreze exclusiv aici. Preşedintele comitetului judeţean de cultură, Ion Dumitraş, ţinea să remarce în mod deosebit complexitatea activităţii muzeului şi a bibliotecii judeţene, factori importanţi ai cunoaşterii istoriei patriei, de stimulare prin lectură a procesului de perfecţionare profesională. Interesul pentru carte a sporit în mod deosebit în ultimul timp prin înfiinţarea unui centru de librării judeţean, ceea ce a permis creşterea rapidă a desfacerii de carte din cele mai variate domenii. Cartea s-a apropiat tot mai mult de locul de muncă, se află în standurile din întreprinderi şi şcoli, însoţeşte alte manifestări culturale. Ceea ce pînă nu de mult era ocolit aici ca nevandabil s-a dovedit o prejudecată înlăturată printr-o ofertă bogată de carte sau de discuri, chiar cu muzică simfonică, care şi-a găsit repede şi aici auditori pasionaţi. Dezvoltări superioare cunoaşte reţeaua cinematografică printr-o mai bună dotare, dar şi prin numeroase acţiuni de educaţie prin film. În cadrul clubului cinefililor se prezintă filme artistice din fondul cinematecii, o zi fiind rezervată filmului pentru copii, au loc întîlniri cu creatori ai filmului din Capitală cu ocazia unor premiere cinematografice absolute. Să adăugăm activitatea centrului de îndrumare, a clubului tineretului şi a celor trei cluburi sindicale din întreprinderi şi avem o imagine mai clară a diversităţii vieţii culturale şi de spectacole a municipiului Giurgiu, puternic impulsionată şi de activitatea diversă, bogată a universităţii cultural-ştiinţifice, care prin cele 81 brigăzi ştiinţifice a organizat numai în prima parte a anului aproape patru sute de întîlniri.

În complexul cultural al judeţului, în jurul casei de cultură din municipiu s-au concentrat şi principalele acţiuni ale artei amatoare. Au sporit an de an, o dată cu participarea la ediţiile succesive ale Festivalului naţional „Cîntarea României", numărul şi calitatea formaţiilor artistice, a cercurilor de artă şi tehnico-aplicative, a creatorilor şi interpreţilor individuali. Ansamblul de cîntece şi dansuri, laureat al festivalului, dirijat de Paul Guşă, formaţia mixtă de dansuri populare, coregraf Ion Mihai, grupul vocal folcloric, corul mixt cu 80 de persoane, cu un frumos repertoriu de piese clasice şi contemporane, patriotice şi revoluţionare, dirijat de Petrică Balacciu, taraf, formaţie de căluşari, grup de satiră şi umor condus de directorul casei de cultură, Heliade Călin, sînt principalele formaţii artistice cu sute de membri, deosebit de active pe scena casei de cultură, în întreprinderile şi satele judeţului. Teatrul popular, laureat la toate ediţiile festivalului, dezvoltă o fructuoasă colaborare cu teatrul „Ion Vasilescu", ca şi cu cenaclul literar „Luceafărul", ai căror membri susţin o frumoasă activitate în localitate, sprijinind atît cunoaşterea bogatelor noastre tradiţii literare, cît şi creaţia proprie prin lecturi sau participarea la festivalul-concurs de poezie şi muzică patriotică revoluţionară „Viitor de aur, ţara noastră are", organizat de comitetul judeţean de cultură, în colaborare cu Uniunea scriitorilor, ajuns la ediţia a X-a. Arta plastică prin cercul „N. Dărăscu" se face tot mai cunoscută prin expoziţiile de la sediu sau din întreprinderi, prin înscrieri la concursurile republicane, avînd sprijinul calificat al Uniunii artiştilor plastici. Să amintim şi de prezenţa unui studiou al artistului amator, numeroase cercuri tehnico-aplicative, montaje muzical-literare, ca şi amenajarea unor săli de jocuri.

Cu toate că dezvoltarea din ultimii ani a municipiului a devansat baza culturii, solicitînd-o tot mai mult, s-au făcut eforturi deosebite pentru folosirea ei corespunzătoare, căutarea unor modalităţi de atragere a forţelor artistice din întreprinderi şi instituţii la menţinerea unei vieţi artistice şi educative proprii. Numeroase întîlniri pe aceeaşi scenă a artiştilor amatori din unităţile economice, asistenţa de specialitate oferite de teatru, casa de cultură sau Casa creaţiei populare au dat o nouă calitate acestor întîlniri, au atras convingător oameni de vîrste şi profesii diferite la viaţa culturală şi de spectacol, au adus în rîndurile formaţiilor forte proaspete, idei şi cerinţe noi. Relaţiile casei de cultură, ale instituţiilor de artă cu beneficiarii activităţii lor au devenit mai flexibile, se acţionează în ambele sensuri prin sporirea calităţii actului artistic, aflat în faţa unor spectatori mai exigenţi, cu un orizont mai larg, dornici să cunoască, să se formeze ca oameni moderni. Sînt tot atîtea cerinţe care privesc munca cultural-educativă, domeniu unde se impune în continuare perfecţionarea căilor şi mijloacelor artistice. În întîmpinarea acestor năzuinţe firesti, consiliul judeţean de educaţie politică se preocupă cu mai mare grijă pentru folosirea judicioasă a tuturor factorilor culturali la atingerea obiectivelor majore ale societăţii noastre. Condiţiile specifice ale judeţului solicită instituţiilor culturale din municipiu o mai consecventă şi calificată îndrumare de specialitate, creşterea calităţii propriilor manifestări, pentru a le face mai atractive şi, în consecinţă, convingătoare. Experienţa pozitivă acumulată, neîmplinirile încă resimţite pot constitui obiecte de studiu pentru forurile culturale centrale, pentru a găsi modalităţile corespunzătoare de sprijinire prioritară a judeţelor cu structuri asemănătoare cu forţe suplimentare, competente. Direcţiile şi modalităţile concrete de acţiune s-ar putea desprinde şi din organizarea unor întîlniri între oameni de cultură din judeţele interesate, din consultarea organismelor judeţene cu responsabilităţi în domeniu, a unor personalităţi ale culturii noastre, deoarece ideea generoasă cuprinsă în documentele partidului privind dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor ţării priveşte şi cultura ca factor deosebit în modelarea unui om cu un larg orizont de cunoaştere.

Emil VASILESCU

Giurgiu. Vedere din centrul oraşului

Luminos exemplu al luptei pentru apărarea libertăţii şi demnităţii ţării

(Urmare din pag. I)

ţuitori să se răzleţească, căutîndu-şi în mod disperat hrana. Acest fapt îl urmărea, de altfel, Mircea. Cu oastea sa, restrînsă ca număr, el putea să angajeze cu mai multă uşurinţă lupta şi să înfrîngă unităţile militare desprinse din marele corp expeditionar otoman. Înfruntarea decisivă a avut loc la Rovine ; a fost o luptă crîncenă, una din cele mai grele şi mai glorioase din istoria bătăliilor purtate de poporul român pentru apărarea independenţei sale. Cronicarii otomani îşi exprimă uimirea faţă de modul în care românii rezistau, deşi în unele momente păreau copleşiţi de numărul mare al adversarilor. Mărturii bizantine, sîrbeşti, bulgăreşti şi româneşti vorbesc de strălucita victorie obţinută de Mircea asupra lui Baiazid. O cronică bulgară relatează că în luptă „lanci nenumărate s-au frînt" şi s-au tras atîtea săgeţi încît cerul „nu se mai putea vedea de desimea lor", că rîul lîngă care s-a dat bătălia curgea roşu de sîngele ce ieşea din mulţimea trupurilor căzute. Impresionat de rezistenţa întîlnită, Baiazid, cel dintîi sultan care a condus oşti otomane pe teritoriul românesc, a hotărît retragerea. Cronicarul Orudj relatează că sultanul după expediţie a trecut Dunărea şi de la Nicopole s-a dus „de-a dreptul la Adrianopol".

N-a fost aceasta ultima încercare a sultanului de a supune Ţara Românească. El a trecut din nou Dunărea în septembrie-octombrie 1397 ; deşi despre această expediţie s-au păstrat puţine ştiri, ele arată însă că Mircea a repurtat şi de data aceasta o categorică victorie. În anul 1400 Mircea reuşea să respingă noi încercări otomane de a supune Ţara Românească. Atunci — se spune într-un izvor venetian — otomanii au fost bătuţi aşa de rău **„încît unii au fost prinşi, alţii ucişi şi alţii înecaţi şi n-au putut scăpa decît vreo trei mii care s-au întors singuri în Turcia".**

În urma victoriilor obţinute s-a consolidat poziţia Ţării Româneşti, a crescut autoritatea lui Mircea în interior şi prestigiul în afară. Luptele în care erau angajaţi otomanii la începutul secolului al XV-lea în Asia Mică cu mongolii conduşi de Timur-Leng (Tamerlan) au permis domnului român, ca şi celorlalţi conducători creştini din Europa de sud-est, încercări de eliberare de încorsetarea otomană, luarea de măsuri privind refacerea sistemului de apărare a ţării, noi planuri de ofensivă împotriva agresiunii otomane. Sprijinit de Sigismund de Luxemburg, Mircea a intervenit din nou în dreapta Dunării, recucerind parte din ţinuturile care rămăseseră în stăpînirea otomană în cursul luptelor schimbătoare din anii 1393—1398. În 1404 el stăpînea Dobrogea şi Silistra, întinzîndu-şi, totodată, autoritatea pînă la gurile Dunării, „către părţile tătăreşti", unde a ocupat Chilia de la genovezi. Într-un document din perioada 1404—1406, prin care Mircea întărea mănăstirii Cozia toate bălţile pe Dunăre, el se intitula : **„Io Mircea mare voievod şi domn... peste toată ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de peste munţi, încă şi către părţile tătăreşti şi Amlaşului şi Făgăraşului herţeg şi domn al Banatului Severinului şi pe amîndouă părţile pe toată Podunavia, încă şi pînă la Marea cea Mare şi stăpînitor al cetăţii Dîrstorului".** Domnul Ţării Româneşti se adresa chefaliei (căpeteniei) Silistrei ca oricărui dregător supus lui, cerîndu-i să se ferească de bălţile mănăstireşti.

Interesul lui Mircea de a menţine în hotarele Ţării Româneşti Dobrogea cu litoralul maritim şi gurile Dunării se împletea cu grija pentru întărirea întregului hotar dunărean, ca şi cu preocuparea de a nu slăbi apărarea hotarului din nord. El a luat măsuri de fortificare acestui ţinut, expus incursiunilor otomane. În ceea ce priveşte organizarea militară, în vremea lui Mircea este atestată documentar „oastea cea mare", formată din ţărani liberi, tîrgoveţi şi chiar ţărani dependenţi, nefolosiţi în lupte pînă la el.

Astfel, cînd la începutul secolului al XV-lea s-a hotărît să fie reluată ofensiva împotriva otomanilor, Mircea dispunea de o însemnată putere militară, călită în lupte, în stare să înfrunte pe duşman chiar în condiţiile de superioritate ale efectivelor militare ale acestuia. Faptul era înlesnit de slăbirea puterii centrale a sultanilor otomani la începutul secolului al XV-lea, de luptele pentru tron ce se desfăşurau în Imperiul otoman.

În anul 1411, cu ajutorul lui Mircea, unul din pretendenţii la scaunul sultanilor, Musa, a fost instalat pe tron. Aceasta însemna un mare succes pentru domnul român, succes care i-a adus aprecierea contemporanilor, exprimată în scris de cronicarul Leunclavius, şi anume că voievodul român era la acea dată considerat drept **„cel mai viteaz şi cel mai ager între principii creştini".**

Împotriva lui Musa s-a ridicat, sprijinit fiind de contingente bizantine şi sîrbeşti, cel mai mic dintre fiii lui Baiazid, Mahomed. Acesta a reuşit în anul 1413 să-l înfrîngă pe Musa în lupta de la Ciamurli, de lîngă Sofia, şi să-l ucidă. În anul următor, 1414, pentru a-l pedepsi pe Mircea pentru sprijinul acordat lui Musa, Mahomed a pregătit o mare expediţie împotriva Ţării Româneşti. Lipsit de sprijinul statelor creştine, preocupate să găsească o bază de înţelegere cu otomanii, domnul Ţării Româneşti s-a văzut nevoit să trateze cu sultanul, oblîndu-se să răscumpere pacea ; la rîndul lor, otomanii dădeau, în schimb, asigurări să respecte integritatea teritorială şi independenţa Ţării Româneşti. Această formulă politică era singura soluţie de a salva, în împrejurările istorice date, fiinţa statului. Aceeaşi măsură o va lua mai tîrziu, la sfîrşitul glorioasei sale domnii, şi Ştefan cel Mare. Îndelungata experienţă de conducere a treburilor statului l-a făcut pe Mircea să înţeleagă că nu poate conta pe o alianţă creştină durabilă şi care să acţioneze unitar ; el era conştient şi de faptul că forţele de care dispunea erau departe de a se compara cu cele ale Imperiului otoman şi că angajarea lor în lupte prelungite va vlăgui forţa vitală a ţării ; marele domn ce impresionase pe contemporani prin vitejia, înţelepciunea şi spiritul său diplomatic, a preferat, de aceea, calea negocierilor.

Cu domnia lui Mircea s-a încheiat, de fapt, o primă perioadă în evoluţia raporturilor dintre Ţara Românească şi Imperiul otoman. Rezistenţa opusă de poporul român a făcut ca otomanii să accepte reglementarea pe cale paşnică a raporturilor cu Ţara Românească. Ei au încheiat cu Mircea un tratat care fixa obligaţiile reciproce ce şi le asumau cele două părţi şi a căror respectare garanta, în principiu, pacea. Acest fapt capital a permis Ţării Româneşti să aibă fără întrerupere o viaţă politică a ei, ceea ce a înlesnit creaţia românească în diferite domenii de activitate.

Domn al Ţării Româneşti şi al tuturor românilor, Mircea voievod s-a dovedit Mare prin talentul militar, ca şi prin tactul său diplomatic, prin spiritul de organizare şi energia manifestată ca ţara să fie tot mai frumoasă, mai puternică şi mai slăvită. Cîrmaci înţelept, el şi-a dat seama că problema cardinală care se punea în faţa ţărilor române era apărarea propriei lor independenţe şi suveranităţi — cauză pe care marele voievod a slujit-o cu toată fiinţa. Urmaşi vrednici aveau să-l urmeze exemplul în definirea originalităţii gîndirii politice româneşti, cu rol atît de important în asigurarea continuităţii statale. Generaţii după generaţii au preluat exemplul ilustru oferit de Mircea, au luptat ca ţara să fie mereu mai frumoasă, mai bogată, mai respectată. Dacă astăzi România se prezintă în faţa lumii ca o ţară liberă şi independentă, demnă şi suverană este pentru că în anii socialismului, mai ales în perioada glorioasă inaugurată de Congresul al IX-lea, aceste obiective s-au situat în centrul politicii partidului, fiind promovate cu consecvenţa ce decurge din conştiinţa limpede că ele formează filonul de aur al devenirii noastre istorice.

Domnului AUGUSTO PINOCHET UGARTE
General-căpitan
Preşedintele Republicii Chile

Sărbătorirea Zilei naţionale a Republicii Chile îmi oferă prilejul de a vă transmite felicitări şi urări de prosperitate poporului chilian.

NICOLAE CEAUŞESCU
Preşedintele
Republicii Socialiste România

Cronica zilei

Ansamblul de cîntece şi dansuri „Phenian" din Republica Populară Democrată Coreeană, aflat într-un turneu în ţara noastră, a prezentat, miercuri, pe scena Operei Române din Capitală, spectacolul de gală.

Au asistat Suzana Gădea, preşedintele Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, membri ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe, activişti de partid şi de stat, oameni de artă şi cultură, un numeros public.

Au fost, de asemenea, prezenţi Zo Iăng Guk, ambasadorul R.P.D. Coreene la Bucureşti, membri ai ambasadei, şefi de misiuni diplomatice acreditaţi în ţara noastră.

Artiştii din R.P.D. Coreeană au oferit un bogat program care a reunit tradiţionale piese muzicale şi coregrafice, evoluţia lor bucurîndu-se de un deosebit succes.

(Agerpres)

ŢARA MUNCII, A CREAŢIEI, A ÎNVĂŢĂTURII

(Urmare din pag. I)

infinite taine ale universului. Bineînţeles, pe alt ton decît o făceau bunicii, bineînţeles cu alte resurse informative decît simpaticii noştri bunici şi bunice.

Din vîrstă fragedă, de la părinţi încep să înţeleagă şcolarii concepţia noastră despre lume şi viaţă, valenţe ale educaţiei permanente, nevoia de cunoaştere şi acţiune practică. Pe neobservate, între cei care trese împreună, părinţi şi copii, la sunetul clopoţelului care cheamă spre şcoală, se încheagă un dialog continuu, pasionant.

Datoria şcolii este datoria şcolii; profesorilor le cerem să fie pasionaţi şi exigenţi, iar de la organizaţiile de copii aşteptăm să îmbogăţească universul copiilor noştri cu acţiuni, momente şi chipuri de neuitat pentru formarea lor ca patrioţi şi revoluţionari, ca oameni de nădejde. De la noi înşine, ca părinţi, aşteptăm însă cel mai mult. E firesc să vă puneţi întrebări, să ne punem întrebări ca acestea: îmi cunosc copilul?; l-am determinat să înveţe temeinic?; i-am răspuns corect la întrebările pe care mi le-a adresat?; l-am ajutat să depăşească un moment mai greu?; i-am asigurat surse informative suplimentare atunci cînd a avut nevoie?; ...sau, dimpotrivă, ne-am mulţumit că radioul le aduce aminte şcolarilor că la şapte fără zece trebuie să fie gata de şcoală, ne-am mulţumit să ştim că dirigintele le-a vorbit despre alegerea profesiunii viitoare, că împreună cu colegii au făcut expediţii pionereşti...

Fireşte, atribuţiile sociale ale fiecăruia nu ne dau posibilitatea de a ne afla ca profesori cu normă întreagă pe lîngă copiii noştri. Nici nu ar fi normal ca o mare parte a zilei să ne-o consumăm pregătind teme sau dînd poveţe didactice tinerilor învăţăcei. Oricît de zeloşi părinţi şi profesori am căuta să fim, dezvoltarea copiilor trebuie să se producă, în principal, prin efort propriu, prin aprofundarea cunoştinţelor predate în şcoală.

Lumina acestui septembrie, cînd partidul, conducătorul său ne arată încă o dată drumurile larg deschise ale ştiinţei, ale şcolii, ale iubirii de muncă şi de ţară, să trezească în fiecare dintre noi, în copiii noştri, bobul de aur al unor neasemuite recolte viitoare.

REZULTATE ÎN ÎNTRECEREA SOCIALISTĂ

Desfăşurînd larg întrecerea socialistă pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan, colective fruntaşe de oameni ai muncii din industrie, construcţii, transporturi, agricultură, unităţi din domeniul circulaţiei mărfurilor şi prestărilor de servicii, din alte sectoare de activitate raportează noi şi importante succese.

Ca urmare a rezultatelor obţinute în cele opt luni care au trecut din acest an şi a punctajului general stabilit potrivit indicatorilor prevăzuţi în criteriile de organizare a întrecerii, la sfîrşitul lunii august pe primele locuri se situează:

ÎN INDUSTRIA DE EXTRACŢIE A CĂRBUNELUI

Locul I: Întreprinderea minieră Voivozi, judeţul Bihor, cu 1 162,1 puncte.

Locul II: Întreprinderea minieră Paroşeni, judeţul Hunedoara, cu 1 000,4 puncte.

Locul III: Mina Filipeştii de Pădure, judeţul Prahova, cu 721,9 puncte.

ÎN DOMENIUL PRODUCERII ENERGIEI HIDROELECTRICE

Locul I: Întreprinderea electrocentrale Rîmnicu Vîlcea, cu 624,9 puncte.

Locul II: Întreprinderea electrocentrale Porţile de Fier, cu 566,3 puncte.

Locul III: Întreprinderea electrocentrale Curtea de Argeş, cu 508,3 puncte.

ÎN INDUSTRIA CONSTRUCŢIILOR DE TRACTOARE ŞI MAŞINI AGRICOLE, AUTOCAMIOANE ŞI TURISME, RULMENŢI ŞI ORGANE DE ASAMBLARE

Locul I: Întreprinderea mecanică Băileşti, judeţul Dolj, cu 737 puncte.

Locul II: Întreprinderea de garnituri de frînă şi etanşare Rîmnicu Sărat, judeţul Buzău, cu 560,7 puncte.

Locul III: Întreprinderea mecanică Tg. Secuiesc, judeţul Covasna, cu 541,2 puncte.

ÎN INDUSTRIA ELECTRONICĂ ŞI TEHNICĂ DE CALCUL, ECHIPAMENTE DE TELECOMUNICAŢII ŞI AUTOMATIZĂRI

Locul I: Întreprinderea „Microelectronica" Bucureşti, cu 900,8 puncte.

Locul II: Întreprinderea „Steaua electrică" Fieni, judeţul Dîmboviţa, cu 865,2 puncte.

Locul III: Întreprinderea de piese radio şi semiconductori Bănea-sa, Bucureşti, cu 710 puncte.

ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ — SUBRAMURA ÎNGRĂŞAMINTE CHIMICE, PRODUSE ANORGANICE

Locul I: Întreprinderea chimică Turda, judeţul Cluj, cu 1 087,7 puncte.

Locul II: Întreprinderea chimică Dudeşti, Bucureşti, cu 907,3 puncte.

Panoul fruntaşilor pe opt luni ale anului

Locul III: Combinatul de produse sodice Ocna Mureş, judeţul Alba, cu 338,2 puncte.

ÎN INDUSTRIA PETROCHIMICĂ — SUBRAMURA RAFINĂRII ŞI PETROCHIMIE

Locul I: Întreprinderea de bioproteine Curtea de Argeş, cu 803,5 puncte.

Locul II: Întreprinderea Rafinăria „Crişana" Suplacul de Barcău, judeţul Bihor, cu 637,5 puncte.

Locul III: Întreprinderea Rafinăria Braşov, cu 543,4 puncte.

ÎN INDUSTRIA EXPLOATĂRII LEMNULUI

Locul I: Întreprinderea forestieră de exploatare şi transport Rîmnicu Vîlcea, cu 1 197,3 puncte.

Locul II: Întreprinderea forestieră de exploatare şi transport Piatra Neamţ, cu 1 015,5 puncte.

Locul III: Întreprinderea forestieră de exploatare şi transport Bacău, cu 962,3 puncte.

ÎN INDUSTRIA BUMBACULUI

Locul I: Întreprinderea textilă „11 Iunie" Cisnădie, judeţul Sibiu, cu 709,2 puncte.

Locul II: Întreprinderea textilă Piteşti, cu 663,8 puncte.

Locul III: Întreprinderea filatura de bumbac Urlaţi, judeţul Prahova, cu 657,3 puncte.

ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ — SUBRAMURA MORĂRIT, PANIFICAŢIE ŞI PRODUSE FĂINOASE

Locul I: Întreprinderea de morărit şi panificaţie Dîmboviţa, cu 778,2 puncte.

Locul II: Întreprinderea de morărit şi panificaţie Bacău, cu 676,9 puncte.

Locul III: Întreprinderea de morărit, panificaţie şi produse făinoase Teleorman, cu 629,5 puncte.

ÎNTREPRINDERI DE STAT PENTRU CREŞTEREA ŞI ÎNGRĂŞAREA PORCILOR

Locul I: Combinatul agroindustrial Timiş, cu 603,5 puncte.

ÎN DOMENIUL CONSTRUCŢIILOR INDUSTRIALE

Locul I: Trustul antreprize generală de montaj utilaj chimic Bucureşti, cu 336,9 puncte.

Locul II: Trustul antreprize generală de construcţii industriale Craiova, cu 259,6 puncte.

Locul III: Trustul antreprize generală de construcţii industriale Cluj-Napoca, cu 258,5 puncte.

ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR FEROVIARE-REGIONALE DE CALE FERATĂ

Locul I: Regionala de cale ferată Braşov, cu 449,1 puncte.

Locul II: Regionala de cale ferată Cluj, cu 429,8 puncte.

Locul III: Regionala de cale ferată Galaţi, cu 403,2 puncte.

ÎN DOMENIUL COMERŢULUI INTERIOR — ÎNTREPRINDERI COMERCIALE CU AMĂNUNTUL

Locul I: Întreprinderea comercială de stat mixtă Huşi, judeţul Vaslui, cu 318,1 puncte.

Locul II: Întreprinderea comercială de stat mărfuri alimentare Slatina, cu 305,9 puncte.

Locul III: Întreprinderea comercială de stat mărfuri industriale Brăila, cu 293 puncte.

ÎN DOMENIUL TURISMULUI

Locul I: Întreprinderea balneoclimatică Sovata, judeţul Mureş, cu 329,7 puncte.

Locul II: Oficiul Naţional de Turism „Carpaţi" Braşov, cu 161,1 puncte.

ÎN COOPERAŢIA MEŞTEŞUGĂREASCĂ

Locul I: Uniunea judeţeană Galaţi, cu 915,1 puncte.

Locul II: Uniunea judeţeană Constanţa, cu 852,1 puncte.

Locul III: Uniunea judeţeană Mehedinţi, cu 812,9 puncte.

Viaţa economico-socială a localităţilor patriei

DIN VEŞTILE TRANSMISE DE CORESPONDENŢII „SCÎNTEII"

BARAOLT: Un nou abataj minier

Antrenat în marea întrecere socialistă pentru realizarea prevederilor la toţi indicatorii de plan, minerii Baraoltului raportează obţinerea unei producţii suplimentare de aproape 59 000 tone cărbune. „O dată cu preocuparea de a-şi depăşi sarcinile la extracţia de cărbune — ne spune tovarăşul Ştefan Ambrozie Marian, preşedintele consiliului oamenilor muncii — colectivul de mineri acordă o atenţie deosebită deschiderii a noi abataje. Astfel, în sectorul Baraolt s-a deschis un nou abataj frontal, care va asigura o producţie suplimentară de lignit de 4,8 tone pe post, respectiv de 10 000 tone lunar. **(Constantin Timaru).**

MUREŞ: Apartamentul cu numărul 70 000

Ca rezultat al organizării judicioase a muncii pe fiecare şantier, utilizării pe scară largă a unor materiale de construcţii locale şi folosirii raţionale a energiei şi combustibilului, constructorii mureşeni au predat „la cheie", în perioada care a trecut din acest an, 1 470 apartamente. Acestea „rotunjesc" la 70 000 numărul apartamentelor nou construite şi date în folosinţă în judeţul Mureş. Numai în ultimii 21 de ani, pe harta oraşelor Tîrgu Mureş, Sighişoara, Tîrnăveni, Reghin, Luduş, Sovata au apărut mari ansambluri de locuinţe — adevărate „oraşe în oraş", care au făcut ca peste 80 la sută din populaţia actuală a judeţului să locuiască în case noi. **(Gheorghe Giurgiu)**

IAŞI: Noi capacităţi de producţie

La Întreprinderea metalurgică din Iaşi au intrat în funcţiune trei noi capacităţi de producţie pentru ţevi din oţel de dimensiuni mici, cu diametrele cuprinse sub 10 mm. Noile capacităţi, amplasate în spaţiile devenite disponibile prin modernizarea producţiei la unitatea ieşeană, au fost dotate cu utilaje şi instalaţii de înalt randament, realizate de industria românească. **(Manole Corcaci).**

BRĂILA: Cercetarea ştiinţifică în sprijinul producţiei

Colectivul Institutului de cercetare şi proiectări pentru fibre, celuloză şi hîrtie Brăila a predat beneficiarului, înainte de termen, lucrarea de cercetare ştiinţifică „Soluţii de reducere a consumurilor energetice la instalaţiile de obţinere a varului din nămol rezidual din cadrul Combinatului de fibre, celuloză şi hîrtie Brăila". Prin aplicarea soluţiilor tehnologice prevăzute, se vor economisi anual peste 1 000 tone combustibil convenţional. **(Candiano Priceputu).**

RĂDĂUŢI: S-a dat în folosinţă un mare magazin

A fost dat în folosinţă magazinul general din Rădăuţi, cu o suprafaţă comercială utilă de 5 670 metri pătraţi, fiind dotat cu mobilier comercial modern şi funcţional, executat cu consumuri reduse de materiale. Magazinul cuprinde raioane de prezentare şi desfacere a mobilei, produselor industriale şi alimentare. Prevăzut cu acoperiş cu şarpantă, magazinul se încadrează armonios ansamblului de clădiri din preajmă. La înălţarea acestui important edificiu comercial au lucrat, cu pricepere şi dăruire, alături de constructori, numeroşi oameni ai muncii din unităţile economice ale oraşului. **(Sava Bejinariu).**

ARGEŞ: Unităţi ale industriei mici

În ultima vreme, în cadrul Întreprinderii judeţene de prestări servicii Argeş au fost puse în funcţiune noi unităţi ale industriei mici. Este vorba de două linii tehnologice date în exploatare la Cîmpulung — una pentru confecţionat componente metalice pentru stîlpii de susţinere a reţelelor electrice de înaltă tensiune şi alta pentru producerea unor piese auto. De asemenea, în comunele Mihăeşti, Coseşti şi Dîrmăneşti s-au deschis noi secţii pentru confecţionarea de articole textile şi ambalaje din carton. **(Gheorghe Cîrstea).**

BISTRIŢA: Agregat de înaltă tehnicitate

În cadrul Întreprinderii de sticlărie pentru menaj de pe platforma industrială a municipiului Bistriţa a fost pus în funcţiune un agregat automat de extracţie a topiturii de sticlă din cuptoare. Modernul agregat reduce foarte mult pierderile tehnologice şi asigură, practic, dublarea productivităţii muncii la faza cea mai importantă a producerii obiectelor de sticlărie pentru menaj. **(Gheorghe Crişan).**

SEINI: Instalaţie de biogaz de mare capacitate

În comuna Seini a intrat în funcţiune cea mai mare instalaţie de biogaz din judeţ. Ea produce zilnic 2 000 mc biogaz. A fost construită la fermele Asociaţiei economice de creştere a porcilor din Seini şi va fi utilizată la încălzirea halelor şi la prepararea apei calde, precum şi pentru producerea energiei electrice. Pe această cale se economisesc anual 370 tone combustibil convenţional. **(Gheorghe Susa).**

Înaltă răspundere în exercitarea autoconducerii şi autogestiunii muncitoreşti

(Urmare din pag. I)

O însemnătate la fel de mare are în această perioadă aplicarea cu fermitate a măsurilor adoptate de conducerea partidului şi statului pentru **întărirea spiritului gospodăresc, de răspundere în utilizarea mijloacelor circulante, aplicarea riguroasă a principiului sănătos al autofinanţării în fiecare unitate economică, reducerea volumului creditelor şi încadrarea strictă în noile normative financiare şi de stocuri.** În această privinţă, cu prilejul analizelor efectuate în ultimul timp de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., precum şi la recentul Congres al oamenilor muncii au fost criticate încetineala şi lipsa de fermitate cu care se acţionează într-o serie de întreprinderi şi ramuri pentru lichidarea imobilizărilor în stocuri supranormative, pentru respectarea termenelor de realizare a sarcinilor cuprinse în programele elaborate în acest scop, preocuparea insuficientă a unor unităţi economice privind asigurarea capacităţii de plată şi diminuarea plăţilor restante, a creditelor nerambursate, exigenţa scăzută în efectuarea controlului financiar preventiv, slaba cooperare între cadrele de conducere economică şi tehnică, între specialişti în dimensionarea optimă a aprovizionării, în întronarea unui regim sever de economii, a ordinii şi disciplinei în gospodărirea mijloacelor tehnice, materiale şi financiare.

Pentru înlăturarea grabnică a neajunsurilor de această natură, care se repercutează asupra desfăşurării unei activităţi eficiente, se impune mai mult decît oricînd **perfecţionarea substanţială a muncii de planificare şi de urmărire şi control a situaţiei economico-financiare,** astfel încît fiecare unitate economică să realizeze numai produse solicitate de economia naţională şi la export, evitînd formarea de stocuri peste normativele aprobate la producţia neterminată şi la producţia finită, să se aprovizioneze cu ceea ce este strict necesar, intensificîndu-se producţia şi scurtîndu-se ciclul de fabricaţie — pe aceste căi urmînd **a se accelera viteza de rotaţie a mijloacelor circulante şi a se spori eficienţa utilizării acestora.**

Experienţa a numeroase întreprinderi a demonstrat că pentru stăpînirea riguroasă a situaţiei financiare, pentru asigurarea îndeplinirii tuturor măsurilor de bună gospodărire a resurselor materiale şi financiare este necesar să se acorde cea mai mare atenţie **elaborării judicioase şi urmăririi permanente a realizării bugetului de venituri şi cheltuieli.** Reflectînd într-o formă concentrată totalitatea veniturilor şi cheltuielilor, venitul net, repartiţia acestuia, resursele şi cheltuielile de dezvoltare, celelalte cheltuieli economice şi cu caracter social, nivelul de autofinanţare şi creditul bancar, bugetul de venituri şi cheltuieli constituie principalul instrument pentru asigurarea unei conduceri economice eficiente care trebuie să se afle permanent pe masa de lucru a directorului, a contabilului-şef, a tuturor factorilor de conducere şi decizie pentru a se putea sesiza la vreme orice abateri de la prevederile sale şi a se lua operativ măsurile necesare pentru încadrarea în nivelul planificat al cheltuielilor, al fondurilor de care se poate dispune.

Reprezintă un adevăr unanim recunoscut că este mult mai uşor să se prevină apariţia unor neajunsuri decît să se înlăture efectele acestora după ce s-au manifestat. În această privinţă, practica a dovedit că pentru preintîmpinarea apariţiei unor dereglări în asigurarea bazei materiale ca urmare a depăşirii normelor de consum aprobate, a suprastocării unor resurse materiale, a altor deficienţe de natură economico-financiară trebuie **să se exercite un control preventiv exigent.** Aceasta înseamnă ca în fiecare întreprindere, în toate cazurile, fiecare cheltuială să facă obiectul unei analize aprofundate, sub raportul criteriilor de eficienţă economică, ca factorii de decizie şi, în primul rînd, directorul, contabilul-şef să spună un „Nu!" hotărît oricărei risipe, oricărei încercări de utilizare neeconomicoasă a resurselor de care dispune unitatea economică. Cei care nesocotesc legea şi aprobă cheltuieli care contravin legii şi prevederilor planului, spiritului de bun gospodar trebuie să ştie că fac aceasta pe propria lor răspundere. Esenţial este deci ca, în fiecare întreprindere consiliul oamenilor muncii, aparatul financiar-bancar să vegheze la **menţinerea permanentă a echilibrului financiar,** la asigurarea unei situaţii economico-financiare corespunzătoare.

Dacă în unele unităţi şi ramuri apar şi se perpetuează situaţii financiare nedorite, se acumulează stocuri supranormative sau se depăşeşte nivelul planificat al cheltuielilor de producţie se cuvine adusă în discuţie şi problema **răspunderii organelor financiar-bancare, a centralelor şi ministerelor de resort** şi, în acest context, trebuie subliniată cerinţa întăririi controlului şi sprijinului în unităţile economice. Pentru că realitatea a demonstrat că, la adăpostul îndulgenţei unor organe financiar-bancare care au aprobat cu uşurinţă, fără o temeinică analiză, credite pentru finanţarea unor stocuri peste necesităţi, nu puţini directori sau factori de conducere din întreprinderi au uitat că trebuie să mai adopte şi măsuri pentru revenirea grabnică la o situaţie financiară normală, iar neajunsurile, în loc să fie eliminate, s-au accentuat. După cum şi centralele şi ministerele au datoria să-şi onoreze efectiv răspunderile care le revin atît în privinţa controlării îndeaproape a modului în care întreprinderile îşi utilizează resursele materiale şi financiare aprobate, se încadrează în nivelul planificat al cheltuielilor de producţie, cît şi în legătură cu soluţionarea problemelor care depăşesc competenţa unităţilor — începînd cu etapa de planificare a sarcinilor economico-financiare şi continuînd cu execuţia acestora pe întreaga perioadă de plan.

În spiritul exigenţelor formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, centralele şi ministerele, organele financiar-bancare au obligaţia **să adopte un stil de muncă mai dinamic, intransigent, să nu preia mecanic justificările întreprinderilor şi să nu admită rezolvări de compromis, ci să cunoască la faţa locului realităţile, să prevină apariţia unor neajunsuri prin implicarea nemijlocită în soluţionarea problemelor care se ridică în întreprinderi.** Subliniind faptul că, în concordanţă cu noua etapă a procesului revoluţionar, se impun creşterea mai puternică a răspunderii, a ordinii şi disciplinei, lichidarea cu hotărîre a birocratismului, a formalismului, a spiritului de automulţumire, în esenţă realizarea unui nou stil de muncă, secretarul general al partidului preciza că întreaga activitate a cadrelor de conducere din centrale, ministere, din întreg aparatul de stat trebuie să se desfăşoare în unităţi, acolo unde se realizează producţia, adică acolo unde se realizează planurile, se asigură calitatea şi eficienţa, mersul înainte.

Este firească dorinţa fiecărui om al muncii, a întregului popor de a trăi mai bine, într-o patrie prosperă. Dar împlinirea acestei dorinţe spre care năzuim cu toţii îşi are sursa trainică în munca noastră pătrunsă de răspundere, menită să asigure creşterea continuă a producţiei materiale, a avuţiei naţionale. Ca proprietari şi producători, ca beneficiari a tot ceea ce înfăptuim, sîntem deci interesaţi ca, acţionînd cu iniţiativă şi spirit gospodăresc, cu exigenţă revoluţionară, să asigurăm toate condiţiile pentru ca resursele materiale şi de muncă de care dispune societatea noastră să fie valorificate cu maximă eficienţă, pentru că numai în acest fel vom asigura înaintarea neabătută a ţării pe calea progresului şi civilizaţiei socialiste, o viaţă mereu mai bună.

tv

20,00 Telejurnal
20,20 Pe drumul înfăptuirii noii revoluţii agrare (color). „Experienţa Olt — s-o cunoaştem, s-o generalizăm!". Documentar.
20,35 Angajare revoluţionară a şcolii româneşti în pregătirea pentru muncă şi viaţă a tinerei generaţii. Reportaj.
20,55 Noi, copiii, pace vrem! (color). Program artistic interpretat de pionieri şi şoimi ai patriei.
21,05 Spre afirmarea mai puternică a trăsăturilor moderne ale economiei. Aplicarea fermă a hotărîrilor Congresului al III-lea al oamenilor muncii — dezbatere.
21,25 Invitaţie în studiourile Radioteleviziunii (color).
21,50 Telejurnal.
22,00 Închiderea programului.

Informaţii sportive

Ieri, în prima manşă a cupelor europene la fotbal

CRAIOVA

Universitatea Craiova — Galatasaray Istanbul 2—0 (0—0)

Pe „Centralul" din Bănie, în faţa a peste 25 000 de spectatori, pe o căldură caniculară, echipa studenţilor craioveni a obţinut victoria cu 2—0 în faţa echipei Galatasaray Istanbul, în cadrul primei manşe din turul I al „Cupei U.E.F.A.". A fost un joc de uzură în prima repriză, de un bun nivel tehnic în partea a doua — cînd Universitatea a abordat partida cu mai multă vervă şi ambiţie, luptînd cu ardoare pentru obţinerea victoriei în faţa unui adversar ambiţios, cum a fost echipa turcă.

Universitatea a abordat partida cu Lung — Negrilă, Săndoi, Rada, Ungureanu — Geolgău, Irimescu (Gică Popescu), Mănăilă — Bicu, Biţă şi Cîrţu (Bica).

Meciul a fost condus la centru de arbitrul vest-german Dieter Paoly. Imediat după joc, am solicitat opinia observatorului U.E.F.A., Parmakov Dimităr, din R.P. Bulgaria, care ne-a spus: „Partida de la Craiova a fost interesantă, cu multe surprize. O bună parte a dominat-o echipa din Craiova, dar au avut ocazii de gol şi jucătorii de la Galatasaray. Rezultatul de 2—0 confirmă posibilităţile şi tehnica de joc a echipei Universitatea Craiova, ai cărei jucători s-au achitat cu bine de misiunea lor. Arbitrajul prestat de echipa vest-germană a fost bun".

Golurile echipei craiovene au fost marcate de Geolgău (cel mai bun de pe teren), printr-o cursă impetuoasă, în minutul 57 al meciului, şi de Bicu (în minutul 87 — în urma unei pătrunderi a lui Mănăilă). Cu puţin timp înainte, Biţă trimisese mingea în bară.

Se cuvin felicitări echipei craioverne, care — depăşind impasul în care se află prin schimbarea generaţiilor de jucători — a luptat cu deosebită ardoare, făcînd o mare risipă de energie pentru a-şi onora frumoasa-i carte de vizită. Şi şi-a onorat-o prestigios, luînd o bună opţiune pentru calificare — care sperăm să-i surîdă după meciul retur ce se va juca la 1 octombrie la Istanbul.

Nicolae BABALĂU
corespondentul „Scînteii"

BUCUREŞTI

Sportul studenţesc — Omonia Nicosia 1—0 (0—0)

Victorie dificilă pentru Sportul studenţesc ieri, pe stadionul din Regie, în primul joc din noua ediţie a „Cupei U.E.F.A.". Dificilă, în primul rînd, pentru că partenerul de întrecere — echipa Omonia din capitala Ciprului — a pregătit bine jocul şi l-a abordat cu formidabilă ardoare, cu neaşteptată îndrăzneală; jucătorii oaspeţi au alergat tot timpul în mare viteză, au făcut presing necruţător în propriul teren, au ţişnit surprinzător şi periculos pe contraatac, au încercat să fragmenteze jocul cînd erau dominaţi. Ei ne-au adus aminte de acele rezultate de răsunet (4—1 cu T.S.K.A. Sofia, 2—1 cu Dinamo Bucureşti) pe care le ştiam, dar le cam neglijasem.

Pe de altă parte, victoria Sportului a fost obţinută cu dificultate pentru că jucătorii săi au abordat meciul mai puţin inspiraţi, intrînd în jocul rapid şi furibund al adversarilor (în loc să găsească soluţii de a-i plimba şi a scăpa de ei prin „un-doi"-uri şi diverse scheme), înghesuind terenul pe centru (în loc să folosească mai mult învăluirile), pripindu-se deseori.

Şi-aşa, însă, Sportul studenţesc putea să materializeze dominarea sa copioasă cu mai multe goluri, dar Terheş, Coraş, Hagi, Ţicleanu şi Burchel au ratat ocazii peste ocazii. Singurul gol al partidei a fost înscris de Hagi (în minutul 58), care, probabil, exasperat că altfel nu se poate, a făcut o cursă „stil Maradona" pe centru şi a şutat fără speranţe pentru înimosul portar Haritou. Nu-i mai puţin adevărat, însă, că — spre finalul meciului — portarul nostru, Cristian, a salvat (respingînd cu piciorul) două goluri... ca şi făcute de contraatacurile oaspeţilor.

Cristian, Mihai Marian, Iorgulescu, Pană, Munteanu II, Ţicleanu, Cristea, Bozeşan, Coraş, Terheş, Hagi (plus tinerii Burchel şi Stanici — care au evoluat după pauză) atît au putut la Bucureşti. Acum a fost bine şi atît. La Nicosia (în prima zi de octombrie), ei vor trebui să poată mai mult. Să pregătească mai bine meciul şi să joace cu maturitatea ce i-a făcut recunoscuţi pentru jocurile reuşite în deplasare.

Gheorghe MITROI

TIRANA

„17 Nentori" — Dinamo Bucureşti 1—0 (0—0)

Cei care am însoţit echipa Dinamo Bucureşti în prima manşă din turul întîi al „Cupei cupelor" am urmărit meciul multă vreme cu încrederea, chiar cu convingerea, că ai noştri nu vor primi gol. Ce-i drept, nu eram chiar încîntaţi de jocul dinamoviştilor (care nu reuşeau să se exprime în atac la posibilităţile lor maxime), dar îi simţeam şi-i vedeam stăpîni pe ei, nu se pierdeau cu firea în faţa atacurilor în avalanşe ale gazdelor. Şi-aşa s-ar fi petrecut lucrurile pînă în final, dacă nu intervenea o neatenţie a portarului nostru (altfel, atent şi sigur în intervenţii în rest). În minutul 86, la o centrare de pe partea dreaptă, Moraru a plonjat, a părut că reţine mingea, dar... a scăpat-o printre degete şi atacantul albanez Kola a împins-o lejer în gol.

Pînă în acel minut, jocul fusese oarecum echilibrat: în primul sfert de oră dominaseră dinamoviştii, apoi o perioadă gazdele, pentru ca finalul reprizei să aparţină tot jucătorilor lui Mircea Lucescu. (Au ratat Cămătaru de două ori şi Mihăescu, fotbaliştii albanezi au ratat şi ei în minutele 8, 23 şi 40). După pauză, deşi gazdele şi-au intensificat presiunea, ocaziile de asemenea au alternat. Pînă în... minutul 86.

Dinamo a evoluat în următoarea formaţie: Moraru — Varga, Movilă, Nicolae, Stănescu — Rednic, Andone, Mihăescu (Dragnea), Balaci (Suciu) — Cămătaru, Damaschin.

Dacă ţinem seama că echipa albaneză (care are în componenţă nucleul naţionalei) are o forţă şi-o insistenţă în joc deosebite, mai ales pe teren propriu, pînă la urmă rezultatul de 0—1 nu este îngrijorător. Iar dacă luăm în consideraţie posibilitatea — evident, de dorit — ca Dinamo să joace la adevărata sa valoare în returul de la Bucureşti, peste două săptămîni, înseamnă că reprezentanţii noştri în „Cupa cupelor" se vor putea califica în turul al doilea. Aşteptăm, aşadar, replica dinamovistă.

Petre CRISTEA

★

● Alte rezultate înregistrate miercuri în cupele europene la fotbal. **„Cupa campionilor europeni":** Beroe Stara Zagora — Dinamo Kiev 1—1; Besiktas Istanbul — Dinamo Tirana 2—0; **„Cupa cupelor":** Haka Valkeakoski (Finlanda) — Torpedo Moscova 2—2; Bursaspor — Ajax Amsterdam 0—2; **„Cupa U.E.F.A.":** Flamurtari Vlora (Albania) — C.F. Barcelona 1—1; O.F.I. Heraklion Creta — Hajduk Split 1—0; Sigma Olomouc (Cehoslovacia) — I.F.K. Göteborg 1—1; Hibernians (Malta) — Trakia Plovdiv (0—2; Pecs (Ungaria) — Feyenoord Rotterdam 1—0; Coleraine (Irlanda de Nord) — Stahl Brandenburg (R.D. Germană) 1—1.

ADMINISTRAŢIA DE STAT LOTO-PRONOSPORT INFORMEAZĂ:

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA PRONOEXPRES DIN 17 SEPTEMBRIE 1986

Extragerea I: 8 15 32 18 19 10
Extragerea a II-a: 45 25 20 12 4 2
Fond de cîştiguri: 759 808 lei.

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 18 septembrie, ora 21 — 21 septembrie, ora 21. În ţară: Vremea se va răci în toate regiunile, iar cerul va fi variabil, cu înnorări mai accentuate la începutul intervalului, cînd se vor semnala precipitaţii sub formă de ploaie, pe alocuri, în majoritatea regiunilor. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu intensificări temporare în prima zi, mai ales în estul ţării şi zona de munte. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 5 şi 15 grade, mai ridicate în prima noapte şi mai scăzute în ultima noapte în depresiuni şi nordul extrem, iar cele maxime între 18 şi 28 de grade, local mai ridicate în prima zi. Izolat vor fi condiţii pentru producerea brumei în ultima noapte în depresiuni şi nordul extrem al ţării. **În Bucureşti:** Vreme în răcire, cu cerul variabil, favorabil ploii la începutul intervalului. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu intensificări temporare în prima zi. Temperaturile minime vor oscila între 11 şi 13 grade, iar cele maxime între 26 şi 28 grade.

CARNET CULTURAL

IALOMIŢA. La casele de cultură, cluburile muncitoreşti şi la căminele culturale din judeţul Ialomiţa au avut loc, în aceste zile, în organizarea consiliilor de educaţie politică şi cultură socialistă, manifestări dedicate aniversării a 600 de ani de la urcarea pe tron a domnitorului Mircea cel Mare. La căminele culturale din comunele Scinteia şi Jilavele au avut loc simpozioane cu tema „Mircea cel Mare — personalitate proeminentă a istoriei naţionale", urmate de recitaluri de poezie patriotică. Muzeul judeţean Ialomiţa a organizat la clubul complexului de odihnă şi tratament U.G.S.R. din staţiunea balneară Amara şi la căminul cultural din comuna Miloşeşti seri muzeale cu tema „Dovezi ale continuităţii româneşti — 600 de ani de la urcarea pe tron a domnitorului Mircea cel Mare". **(Mihai Vişoiu).**

VÎLCEA. Petroliştii, forestierii, energeticienii şi celelalte colective de oameni ai muncii din unităţile economice existente în comuna Băbeni au la dispoziţie, din această lună, un nou şi impunător edificiu cultural. Realizată în cea mai mare parte cu contribuţia locuitorilor comunei, moderna casă de cultură inaugurată la Băbeni dispune de o sală pentru spectacole cu 400 de locuri, o bibliotecă, mai multe cabinete pentru activităţi tehnico-aplicative şi educativ-artistice, precum şi de un salon expoziţional. **(Ion Stanciu).**

BRĂILA. Sub genericul „Oameni şi fapte din patria socialistă", la Brăila s-a desfăşurat, timp de zece zile, tabăra de artă plastică, la care au participat cunoscuţi pictori de prestigiu din ţara noastră, ca şi creatori brăileni. Iniţiativa comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă şi-a confirmat valenţele şi la actuala ediţie: contactul nemijlocit al artiştilor plastici cu realitatea brăileană. Rodul documentării se va regăsi într-o expoziţie ce se va deschide la Galeriile de artă din municipiul Brăila. **(Candiano Priceputu).**

VASLUI. Sub egida comitetului de cultură şi educaţie socialistă, în localităţile urbane ale judeţului Vaslui s-au desfăşurat „Zilele Editurii Junimea". Programul manifestării a cuprins expoziţii de carte social-politică şi beletristică, simpozioane, prezentări bibliografice şi lansări de noi volume în prezenţa autorilor, dezbateri şi evocări pe teme ale luptei poporului român pentru libertate şi independenţă naţională. **(Petru Necula).**

ARGEŞ. Activitatea culturală a Piteştiului a fost marcată zilele trecute de două evenimente deosebite, la care au ţinut să fie prezenţi numeroşi localnici: deschiderea noii stagiuni la Teatrul de stat „Al. Davila", cu spectacolul „Audienţă la consul", de Ion Brad, şi vernisarea în foaierul casei de cultură a sindicatelor a expoziţiei de pictură „Salonul toamnei" şi a expoziţiei de fotografii „Culorile toamnei". **(Gheorghe Cîrstea).**

În Anul Internaţional al Păcii, o nouă iniţiativă constructivă a României socialiste:

REDUCEREA CU 5 LA SUTĂ A ARMAMENTELOR, EFECTIVELOR ŞI CHELTUIELILOR MILITARE

Importanţa considerabilă, caracterul eficient al noii propuneri a României socialiste, a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, privind **REDUCEREA CU 5 LA SUTĂ A ARMAMENTELOR, EFECTIVELOR ŞI CHELTUIELILOR MILITARE** sînt puse în evidenţă de multitudinea efectelor pozitive — pe diferite planuri şi în variate domenii — pe care le-ar avea adoptarea generală şi aplicarea acestei iniţiative.

Într-un articol anterior din cadrul acestui ciclu s-au relevat cîteva date şi considerente privind micşorarea nivelului înarmărilor, reducerile concrete ce s-ar opera pe planul arsenalelor militare, astăzi propunîndu-se reliefarea unor aspecte legate de reducerea cu 5 la sută a **efectivelor forţelor armate.**

O proliferare imensă şi iraţională. Pe bună dreptate, aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu de la tribuna Congresului oamenilor muncii, actuala situaţie internaţională este deosebit de gravă ca urmare a continuării şi accelerării cursei înarmărilor, îndeosebi a celor nucleare. Această situaţie, care face să crească tot mai mult pericolul unei conflagraţii pustiitoare, se oglindeşte şi prin sporirea efectivelor forţelor armate, a numărului militarilor. Creşterea efectivelor militare reprezintă o parte componentă a cursei înarmărilor, iar desfăşurarea frenetică a acesteia a făcut ca, pe lîngă acumularea unor gigantice mijloace tehnico-materiale distructive, să sporească într-o proporţie imensă şi efectivele umane ale forţelor armate. În prezent, pe plan mondial se află înregimentat în rindurile forţelor armate un număr de militari şi auxiliari fără precedent în anii postbelici. În numai două decenii (între anii 1964—1983) contingentele militare au sporit de la 19,8 milioane la peste 29 milioane persoane, înregistrînd o creştere de peste 40 la sută. În întreaga lume, **mai mult de 80 milioane de oameni sînt angajaţi, într-o formă sau alta, în activităţi militare.** Este paradoxal ca în condiţii de pace să fie menţinute sub arme efective atît de mari, apropiate de nivelul maxim al concentrărilor din anii celui de-al doilea război mondial.

În ultimele decenii s-a produs, totodată, o amplă **diversificare a personalului militar.** Unităţilor terestre, aeriene şi maritime „clasice" li s-au alăturat specialităţi noi, cuprinzînd domenii de vîrf ale tehnicii militare moderne ; mii şi zeci de mii de specialişti deservesc multitudinea reţelelor de staţii radar, centre de comandă, staţii de supraveghere şi control ale activităţilor militare spaţiale, servicii pentru armele chimice, biologice etc.

Din acest punct de vedere, o dată cu **creşterea numerică a efectivelor militare** se impune a fi relevată şi creşterea lor **pe plan calitativ,** înţelegînd prin aceasta înregimentarea în rindurile lor a unui număr mare **de cadre ştiinţifice,** specialişti din cele mai noi domenii ale ştiinţei şi tehnicii activînd în domeniul militar — fizicieni, chimişti, biologi, energeticieni, geologi etc. Este consecinţa faptului condamnabil că o bună parte a cuceririlor revoluţiei ştiinţifice contemporane este deturnată de la scopurile fireşti, un mare număr de cercetători şi savanţi fiind răpiţi de la activităţi paşnice, creatoare şi îndreptaţi spre domenii distructive. Studii ale O.N.U., publicate încă cu un deceniu în urmă, arătau că numărul total al savanţilor şi cercetătorilor cuprinşi direct sau indirect în programe militare depăşeşte 500 000 persoane. Şi de atunci cifra nu a încetat să crească.

Ca rezultat al procesului de sporire a efectivelor militare, s-a creat o **proporţie anormală** între numărul de militari, pe de o parte, şi numărul de specialişti din domeniile civile pe de alta. De pildă, la 100 000 de locuitori revin în prezent 556 militari şi numai 85 medici. Cu alte cuvinte, de 7 ori mai mulţi specialişti pentru distrugerea omului, decît cei care pot proteja şi apăra viaţa !

Această creştere a numărului de militari este cu atît mai izbitoare cu cît în tehnica militară actuală se vorbeşte tot mai mult de „războiul butoanelor", de operaţii militare purtate doar de echipe reduse de „specialişti", capabili să declanşeze uriaşe forţe distructive. Or, rezultă că şi în aceste condiţii — ce ar presupune o restrîngere generală a personalului militar — efectivele armate au continuat să urce la cote aberante.

Profunde consecinţe nefaste. Toate acestea au numeroase şi profunde consecinţe nefaste. În primul rînd, este vorba de **ruperea de la activităţile productive, de creaţie a unor importante forţe umane.** Efectul negativ al acestui aspect este dublu : pe de o parte se deturnează importante capacităţi fizice şi intelectuale de la programele de dezvoltare, iar pe de alta, ceea ce este şi mai dăunător, aceste forţe umane acţionează împotriva progresului, au ca scop distrugerea.

Menţinerea sub arme a unor asemenea uriaşe contingente militare impune **grave poveri financiare,** cu atît mai absurde şi ilogice în condiţiile actualei crize economice care afectează cvasitotalitatea statelor lumii. De exemplu, s-a calculat că **numai pentru sporul de efective înregistrat într-un deceniu,** popoarele au fost împovărate cu cheltuieli militare suplimentare evaluate la 190 miliarde dolari !

Iniţiativa României : multiple efecte benefice. Prin concretizarea iniţiativei României în ceea ce priveşte reducerea efectivelor armate, conjugată cu diminuarea nivelului armamentelor şi a cheltuielilor militare cu 5 la sută — procent care, desigur, nu ar afecta actualul raport de forţe internaţional şi nici securitatea fiecărui stat — s-ar face, în primul rînd, **un pas real pe calea dezarmării.** Practic, s-ar putea spune că prin acceptarea propunerii româneşti s-ar ajunge la o reducere imediată a efectivelor cu 500 000 militari în Europa şi cu circa 1 500 000 pe plan mondial. Pentru prima oară s-ar înregistra astfel trecerea, consemnînd o cotitură reală, de la procesul de creştere a efectivelor la cel de reducere a acestora. Desigur, reducerea în această proporţie a numărului militarilor nu ar duce la lichidarea pericolelor generate de înregimentarea a aproape 30 milioane de militari. Dar transpunerea în viaţă a propunerii româneşti ar fi, cu certitudine, de natură să confere **credibilitate** voinţei de a se trece la dezarmare, manifestîndu-se această voinţă prin fapte.

Adoptarea propunerii româneşti ar permite **trecerea la activităţi paşnice** a unor ample forţe umane, care şi-ar putea canaliza energiile, capacitatea de muncă spre realizarea unor obiective economice, sociale şi culturale, spre dezvoltarea producţiei industriale, agricole, ca şi în alte ramuri, ceea ce ar conduce la sporirea gradului de progres şi civilizaţie al fiecărei ţări. Măsura ar spori capacităţile de creaţie paşnică ale statelor, s-ar reflecta în înregistrarea unor progrese reale în domeniul vieţii economice, al creşterii nivelului de trai al popoarelor.

După cum, **eliberarea unui important număr de cadre ştiinţifice şi tehnice** din activitatea militară ar permite concentrarea lor spre realizarea unor programe ştiinţifice şi tehnice de natură să contribuie la soluţionarea mai rapidă a unor grave probleme care confruntă umanitatea — cum sînt cele ale energiei şi materiilor prime, foametei şi bolilor, analfabetismului şi poluării.

Reducerea cu 5 la sută a efectivelor militare ar duce neîndoios la **stimularea tratativelor pentru dezarmare,** le-ar impulsiona în vederea convenirii unui ansamblu tot mai larg de înţelegeri corespunzătoare. De pildă, la negocierile de la Viena în problema reducerii forţelor armate şi armamentelor şi măsuri adiacente în Europa centrală, care durează de peste 13 ani, chiar şi ideea unei reduceri de numai 6 000—10 000 militari, avansată de cîtva timp formează obiectul unor controverse ce se prelungesc nemăsurat. Adoptarea iniţiativei României ar contribui la depăşirea impasului actual, la deblocarea procesului de convenire, în cadrul acestor negocieri, a unor noi înţelegeri tot mai substanţiale.

Diminuarea prin decizii unilaterale, individuale, ar reprezenta, în acest sens, **un act politic important, o contribuţie efectivă la întărirea încrederii** între statele din Europa — obiectiv al actualei reuniuni de la Stockholm — ar deschide calea trecerii la adoptarea şi a altor măsuri de întărire a încrederii între state.

Punerea în aplicare a propunerii României vizînd reducerea nivelului trupelor ar avea, în acelaşi timp, **consecinţe benefice şi pe plan economic-financiar.** Pornindu-se de la faptul că pentru fiecare militar se cheltuiesc în medie pe plan mondial 22 000 dolari pe an, **fiecare procent** de reducere a efectivelor s-ar solda cu **o micşorare a bugetelor militare cu circa 6,4 miliarde dolari.** Într-o perioadă cînd economia mondială suferă ca urmare a crizei prelungite, cînd programe economico-sociale sînt abandonate din lipsă de fonduri, punerea în aplicare a reducerii efectivelor preconizate de România ar aduce, **la nivel european, economii la capitolul cheltuieli militare de circa 11 miliarde dolari şi de 31,9 miliarde la nivel mondial.**

Acestea sînt doar cîteva considerente care, departe de a epuiza toate aspectele şi urmările pozitive ale reducerii efectivelor militare, pun în lumină valenţele multiple, puternic mobilizatoare şi profund constructive ale noii propuneri româneşti, ce se înscrie întru totul cerinţelor Anului Internaţional al Păcii, dezideratelor de pace şi dezarmare ale popoarelor de pretutindeni.

Ioan TIMOFTE

2. Astăzi, despre semnificaţia REDUCERII EFECTIVELOR MILITARE

Beneficii multiple pentru umanitate:

PRIN REDUCEREA CU 5% A EFECTIVELOR S-AR ECONOMISI 31,9 MILIARDE DOLARI

SUMĂ CU CARE S-AR PUTEA:

CREA 31,9 MILIOANE NOI LOCURI DE MUNCĂ

sau

ASIGURA DOTĂRI ŞCOLARE PENTRU 936 MILIONE COPII

Desen de Tudor ISPAS

„Popoarele aşteaptă ca O.N.U. să se implice mai eficient în rezolvarea marilor probleme care confruntă omenirea"

Lucrările sesiunii Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite

NAŢIUNILE UNITE 17 (Agerpres). — La sediul din New York al Naţiunilor Unite continuă lucrările celei de-a 41-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., începute marţi.

Luînd cuvîntul în calitate de preşedinte al actualei sesiuni, Humayun Rasheed Choudhury (Bangladesh) a adresat un apel tuturor celor 159 de state membre să contribuie constructiv la transpunerea în viaţă a principiilor şi obiectivelor înscrise în Carta Naţiunilor Unite, la întărirea păcii şi promovarea înţelegerii în lume. Vorbitorul a evidenţiat că popoarele aşteaptă tot mai mult ca O.N.U. să se implice mai direct şi mai eficient în rezolvarea marilor probleme cu care este confruntată omenirea.

În încheiere, preşedintele Adunării Generale a spus : „În acest An Internaţional al Păcii să ne reafirmăm hotărîrea de a acţiona în comun pentru o lume a păcii, o lume caracterizată nu numai prin absenţa războiului, în care este posibilă supravieţuirea omului, ci în care să prevaleze justiţia şi demnitatea umană. Să facem în aşa fel încît Naţiunile Unite să păşească în secolul XXI cu mai multă încredere şi vitalitate".

În cadrul primei şedinţe plenare au fost aleşi cei 21 de vicepreşedinţi ai Adunării Generale şi preşedinţii celor şapte comisii principale care, împreună cu preşedintele sesiunii, alcătuiesc Biroul Adunării Generale — relatează Departamentul pentru informaţii al O.N.U.

Totodată, Biroul Adunării Generale a prezentat plenarei ordinea de zi provizorie a celei de-a 41-a sesiuni, pe care sînt înscrise peste 140 de puncte. Acestea se referă la cvasitotalitatea problemelor majore, de ordin politic, economic, social, militar, cultural, tehnico-ştiinţific şi umanitar, ce confruntă lumea contemporană.

O serie de puncte importante de pe ordinea de zi — care se referă la domenii de însemnătate vitală pentru pacea, securitatea şi cooperarea internaţională, pentru întărirea rolului şi eficienţei Organizaţiei Naţiunilor Unite — au la bază iniţiative ale României, ale preşedintelui Nicolae Ceauşescu.

În alocuţiunea rostită cu prilejul Zilei Internaţionale a Păcii, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a evocat marile pericole pe care le prezintă pentru omenire continuarea cursei înarmărilor, riscul unei catastrofe nucleare, mizeria, subnutriţia, bolile, apartheidul şi conflictele armate. El a subliniat că, într-o lume confruntată cu multiple şi complexe probleme globale, O.N.U. rămîne un for unic de dialog şi acţiune pentru salvgardarea păcii şi întărirea securităţii, pentru promovarea înţelegerii şi cooperării între naţiuni. Subliniind importanţa primordială a salvgardării păcii, vorbitorul a declarat că „setea de pace, care depăşeşte toate deosebirile de ordin naţional, cultural, ideologic sau religios, reprezintă un puternic izvor al unităţii popoarelor de pe întreaga noastră planetă".

În faţa sediului Naţiunilor Unite s-a dat startul unei ştafete internaţionale, care va purta, în jurul lumii, o torţă a păcii. Secretarul general al O.N.U. a înmînat torţa atletului american Bruce Jenner — campion olimpic la Montreal — inaugurînd, astfel, această prestigioasă manifestare, patronată de Fondul Naţiunilor Unite pentru Copii (U.N.I.C.E.F.).

Torţa păcii va trece prin 65 de mari capitale şi oraşe de pe toate continentele, pentru a reveni la New York, la 11 decembrie, dată la care se aniversează 40 de ani de la crearea U.N.I.C.E.F.

Pentru accesul neîntîrziat al Namibiei la independenţă

NAŢIUNILE UNITE 17 (Agerpres). — În cadrul Adunării Generale a O.N.U., care a inaugurat cea de-a 41-a sesiune ordinară a sa, miercuri au început lucrările sesiunii speciale consacrate problemei Namibiei. După cum este cunoscut, problema namibiană se află în centrul atenţiei întregii comunităţi internaţionale, întrucît regimul rasist minoritar din Republica Sud-Africană — sprijinit de unele ţări occidentale — împiedică accesul la independenţă al poporului namibian, aflat de peste 100 de ani sub dominaţie colonială.

Un mare număr de ţări nealiniate intenţionează să prezinte Adunării Generale un proiect de rezoluţie care denunţă perpetuarea ocupării ilegale a Namibiei de către R.S.A. şi cere să se treacă la aplicarea de sancţiuni cuprinzătoare şi eficiente, care să oblige autorităţile de la Pretoria să acorde libertate poporului namibian.

„Să se pună capăt cursei înarmărilor pe Pămînt şi în spaţiul cosmic"

Cuvîntarea rostită de tovarăşul Erich Honecker la deschiderea lucrărilor Congresului Sindical Mondial

BERLIN 17 (Agerpres). — În condiţiile uriaşei puteri de distrugere a armei nucleare, în faţa omenirii se află o singură alternativă: ori murim împreună, ori trăim, pe cît posibil, în bune relaţii — a declarat Erich Honecker, secretar general al C.C. al P.S.U.G., preşedintele Consiliului de Stat al R. D. Germane, în cuvîntarea rostită la deschiderea celui de-al XI-lea Congres Sindical Mondial. Popoarele — a relevat el — doresc dezarmarea în locul înarmării şi cooperarea în locul confruntării, cerînd să se pună capăt cursei înarmărilor pe Pămînt şi în spaţiul cosmic. Subliniind că securitatea colectivă poate fi obţinută numai pe calea unor eforturi comune, vorbitorul a arătat că încetarea experienţelor nucleare ar constitui o barieră importantă în calea perfecţionării calitative a armei nucleare şi un pas hotărîtor pentru reducerea nivelului confruntării nucleare. Cursa înarmărilor — a spus el — nu aduce nici pace, nici muncă, ea nu-i hrăneşte pe cei înfometaţi din ţările în curs de dezvoltare. Erich Honecker a subliniat necesitatea găsirii unor căi în direcţia asigurării păcii şi cooperării rodnice — arată agenţia A.D.N.

Noi acţiuni şi luări de poziţie pentru trecerea la dezarmare

BONN 17 (Agerpres). — În apropierea bazei militare de la Mutlangen, din R.F.G., continuă acţiunile de protest, iniţiate de diferite organizaţii de luptă pentru pace, faţă de prezenţa rachetelor nucleare americane „Pershing-2". Poliţia a intervenit, arestînd, în ultimele două zile, 21 de participanţi, menţionează agenţia United Press International.

VIENA 17 (Agerpres). — În localitatea austriacă Arnoldstein s-a desfăşurat o reuniune a partizanilor păcii din Austria, Italia şi R.S.F. Iugoslavia. Participanţii la reuniune s-au pronunţat pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru lichidarea tuturor arsenalelor, în special a armelor de distrugere în masă.

ROMA 17 (Agerpres). — Sute de locuitori ai oraşului Anzio din apropierea Romei au adresat o petiţie municipalităţii în care se cere proclamarea localităţii şi a regiunii învecinate „Zonă liberă de arma nucleară". Documentul cere autorităţilor municipale să interzică producerea, transportarea şi depozitarea armelor nucleare şi a deşeurilor radioactive pe teritoriul oraşului.

SOFIA 17 (Agerpres). — La Sofia a fost marcat, printr-o adunare, Anul Internaţional al Păcii. Luînd cuvîntul cu acest prilej, ministrul afacerilor externe al R. P. Bulgaria, Petăr Mladenov, a subliniat, între altele, că Bulgaria va acţiona în favoarea afirmării unor raporturi de bună vecinătate şi colaborare între toate statele, de consolidare a păcii în Balcani şi în întreaga lume.

DELHI 17 (Agerpres). — Într-o declaraţie făcută la Delhi, preşedintele Indiei, Giani Zail Singh, a lansat un apel la încetarea cursei înarmărilor şi la edificarea unei lumi a păcii. El a spus că statele membre ale O.N.U. au sarcina specială de a întreprinde o acţiune hotărîtă pentru pace şi cooperare. Respectul popoarelor lumii se poate obţine pe calea păcii, şi nu pe cea a utilizării forţei, a subliniat şeful statului indian.

Conferinţa ministerială a G.A.T.T.

PUNTA DEL ESTE 17 (Agerpres). — În cursul primelor şedinţe plenare ale Conferinţei ministeriale a Acordului General pentru Tarife şi Comerţ — G.A.T.T. —, ce se desfăşoară la Punta del Este (Uruguay), au apărut contradicţii serioase între S.U.A., Japonia şi celelalte principale state capitaliste — pe de o parte, şi ţările în curs de dezvoltare — pe de altă parte, îndeosebi în legătură cu încercarea Statelor Unite de a include pe ordinea de zi problema serviciilor, care vizează în primul rînd informatica, operaţiunile bancare, telecomunicaţiile şi turismul — relatează agenţiile de presă.

În cadrul dezbaterilor, şefii delegaţiilor aparţinînd ţărilor în curs de dezvoltare s-au pronunţat pentru închidarea protecţionismului practicat de statele occidentale industrializate, condamnînd politica discriminatorie a acestora în relaţiile comerciale. S-a cerut statelor puternic industrializate să acorde produselor provenind din ţările în curs de dezvoltare un tratament special în cadrul noii runde de negocieri comerciale multilaterale, subliniindu-se că cele din urmă au suferit reduceri însemnate ale veniturilor lor din exporturi, ca urmare a extinderii practicilor protecţioniste. Totodată, a fost exprimat dezacordul faţă de actualul sistem economic internaţional, relevîndu-se, între altele, că statele occidentale industrializate poartă responsabilitatea principală pentru deteriorarea comerţului mondial.

★

DAKAR 17 (Agerpres). — În cercurile politice şi economice africane se consideră că, din punctul de vedere al statelor de pe acest continent, reuniunea ministerială a Acordului General pentru Tarife şi Comerţ (G.A.T.T.) trebuie să ia în dezbatere, cu prioritate, situaţia de pe piaţa mondială, defavorabilă ţărilor africane.

După opinia economiştilor africani, în vederea îmbunătăţirii situaţiei sînt necesare adoptarea unor măsuri, între care figurează preţuri mai echitabile pentru produsele africane, preţuri mai mici pentru produsele importate din ţările industrializate, eliminarea ori reducerea subvenţiilor pentru exporturile ţărilor dezvoltate, îmbunătăţirea schimburilor comerciale între ţările din „lumea a treia".

Deschiderea Tîrgului internaţional de la Brno

Înaltă apreciere faţă de calitatea şi modul de prezentare a exponatelor din pavilionul românesc

PRAGA 17 (Agerpres). — La 16 septembrie a fost inaugurată cea de-a 28-a ediţie a Tîrgului internaţional de la Brno pentru construcţii de maşini.

România este reprezentată de 17 întreprinderi de comerţ exterior, care expun tehnică de calcul, elemente de automatizare, produse electronice, maşini-unelte, utilaje chimice, maşini textile, tractoare şi maşini agricole, maşini pentru construcţii de drumuri, maşini pentru prelucrarea lemnului, autoturisme de teren şi de oraş.

Cu prilejul inaugurării tîrgului, pavilionul românesc a fost vizitat de delegaţia de partid şi guvernamentală a R.S. Cehoslovace, condusă de Milos Jakes, membru al Prezidiului, secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, care a dat o înaltă apreciere calităţii şi modului de prezentare a exponatelor.

R.P. POLONĂ: Conferinţa voievodală a P.M.U.P. de la Zielena-Gora

VARŞOVIA 17 (Agerpres). — Luînd cuvîntul la conferinţa voievodală a P.M.U.P. de la Zielena-Gora, Wojciech Jaruzelski, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., a subliniat importanţa transpunerii în viaţă a hotărîrilor recentului congres al partidului, de către toate organizaţiile sale, informează agenţia P.A.P. Nu poate fi realizat nici un progres fără o muncă creatoare, fără luptă împotriva automulţumirii, pentru lichidarea lipsurilor şi înlăturarea neajunsurilor — a arătat vorbitorul. P.M.U.P. dispune de un program concret de acţiune în perspectivă. Aplicarea lui în viaţă este o cauză comună a polonezilor. Trebuie să acordăm o atenţie deosebită economiei, trecerii acesteia pe calea dezvoltării intensive şi reorganizării ei calitative.

Plenara C.C. al P.C. din Belgia

BRUXELLES 17 (Agerpres). — În cadrul plenarei C.C. al P.C. din Belgia, care a avut loc la Bruxelles, participanţii şi-au exprimat în mod ferm dezacordul faţă de politica economică a guvernului, apreciind că „politica de austeritate" nu răspunde intereselor celor ce muncesc. În cuvîntarea rostită cu acest prilej, preşedintele partidului, Luis Van Geyt, a cerut să se pună capăt irosirii de resurse economice în vederea continuării cursei înarmărilor. De asemenea, a spus el, P.C. din Belgia se pronunţă pentru înlăturarea obstacolelor în calea colaborării economice Est-Vest.

În favoarea soluţionării paşnice a stării conflictuale din America Centrală

CIUDAD DE GUATEMALA 17 (Agerpres). — Într-un interviu acordat agenţiei Prensa Latina, preşedintele Guatemalei, Vinicio Cerezo Arevalo, s-a pronunţat pentru continuarea susţinută a eforturilor diplomatice consacrate soluţionării paşnice, pe căi politice, a stării conflictuale din America Centrală. „Cerem tuturor ţărilor din regiune să adopte şi să-şi menţină o atitudine de respect şi, în acelaşi timp, favorabilă dialogului deschis, în vederea soluţionării tuturor problemelor cu care ne confruntăm" — a arătat el.

Preşedintele Guatemalei a precizat că guvernul ţării sale va acţiona consecvent pentru intensificarea eforturilor diplomatice în direcţia soluţionării exclusiv prin tratative a tuturor diferendelor existente în regiune şi în lume, fără amestec străin în treburile interne şi fără folosirea sau ameninţarea cu folosirea forţei în raporturile dintre state.

Convorbiri privind realizarea unei înţelegeri între forţele politice din Liban

BEIRUT 17 (Agerpres) — La Beirut s-a desfăşurat cea de-a patra rundă de convorbiri a „Comitetului de dialog", la care au participat membrii guvernului, sub conducerea premierului Rashid Karame. Obiectivul principal al convorbirilor este realizarea unei noi înţelegeri la nivel naţional, prin care să se pună capăt războiului civil şi să se fundamenteze principiile de conducere politică în statul libanez. Această nouă înţelegere între forţele politice din Liban urmează să înlocuiască pactul naţional datînd din anul 1943.

Pregătiri pentru alegeri anticipate în Austria

VIENA 17 (Agerpres). — Preşedintele Austriei, Kurt Waldheim, a aprobat propunerea cancelarului Franz Vranitzki privind dizolvarea Parlamentului şi organizarea de alegeri generale anticipate la 23 noiembrie acest an, informează agenţia United Press International. Cabinetul demisionar de coaliţie va rămîne în funcţie pentru rezolvarea problemelor curente. Actul formal de încetare a activităţii forului legislativ suprem austriac va avea loc la 23 septembrie.

La Viena a avut loc plenara C.C. al P.C. din Austria. Potrivit agenţiei T.A.S.S., participanţii au examinat problemele decurgînd din situaţia politică din ţară după dezmembrarea coaliţiei guvernamentale dintre partidele socialist şi liberal.

AGENŢIILE DE PRESĂ – *pe scurt*

DECLARAŢIE. Atît timp cît există în lume războaie, sărăcie, foamete şi criză economică nu va putea fi asigurată o pace trainică, a declarat Sinan Hasani, preşedintele Prezidiului R.S.F.I., cu prilejul Zilei Internaţionale a Păcii. Subliniind că lupta pentru pace constituie elementul fundamental al politicii de nealiniere a ţării sale, el şi-a exprimat îngrijorarea faţă de deteriorarea relaţiilor politice şi economice internaţionale. Sinan Hasani a relevat că producerea, folosirea şi dezvoltarea de arme de distrugere în masă trebuie să fie declarate crime contra umanităţii.

LA ÎNTÎLNIREA LA NIVEL ÎNALT VEST-GERMANO—BRITANICĂ, desfăşurată la Bonn, între cancelarul Helmut Kohl şi premierul Margaret Thatcher, au fost abordate probleme privind relaţiile Est-Vest, securitatea, dezarmarea şi combaterea terorismului internaţional. În cadrul unei conferinţe de presă comune, cei doi şefi de guvern au relevat că au examinat, de asemenea, aspecte legate de folosirea energiei nucleare, precizînd că ţările lor vor continua să folosească acest tip de energie. Pe de altă parte, H. Kohl şi M. Thatcher şi-au exprimat scepticismul în ceea ce priveşte eficienţa sancţiunilor economice adoptate de Consiliul Ministerial al Pieţei comune împotriva Republicii Sud-Africane.

PREŞEDINTELE ARGENTINEI, Raul Alfonsin, a evidenţiat, într-o declaraţie făcută la Buenos Aires, necesitatea de a se întreprinde măsuri hotărîte pentru realizarea păcii şi dreptăţii sociale în lume, în scopul instaurării unei noi ordini mondiale, echitabile şi juste. „Fără dreptate şi echitate în distribuirea resurselor mondiale, fără stabilirea unor raporturi mai echitabile în schimburile economice şi comerciale internaţionale, fără un efort comun, solidar, în favoarea edificării unei lumi mai drepte şi mai bune, pacea pe care o dorim va fi, pe zi ce trece, tot mai departe" — a spus Raul Alfonsin.

EXPLOZIA UNEI BOMBE plasate miercuri în faţa unui mare magazin din cartierul Montparnasse din Paris s-a soldat cu 4 morţi şi 62 răniţi, dintre care 12 în stare gravă, potrivit unui bilanţ provizoriu citat de agenţia France Presse. Acesta a fost cel de-al cincilea atentat terorist înregistrat la Paris în ultimele 10 zile, notează agenţiile de presă.

POLIŢIA OLANDEZĂ a arestat opt persoane implicate în comiterea, săptămîna aceasta, a unor atentate teroriste în Amsterdam.

ASASINAT. Marţi, la Islamabad a fost asasinat, cu focuri de armă, ataşatul militar a.i. al Ambasadei Uniunii Sovietice din Pakistan — anunţă agenţia T.A.S.S., precizînd că poliţia a reuşit să-l reţină pe asasin şi a început investigarea circumstanţelor crimei.

SESIUNE. Deschizînd lucrările celei de-a 86-a sesiuni a Consiliului ministerial al Ligii Arabe, care se desfăşoară la Tunis, secretarul general al organizaţiei, Chedli Klibi, a condamnat terorismul şi recentele atentate de la Paris, Istanbul şi Karachi — relatează agenţiile internaţionale de presă.

BILANŢ. Un militar britanic şi-a pierdut viaţa în cursul manevrelor militare ale N.A.T.O. care se desfăşoară în Norvegia. Bilanţul victimelor acestor manevre, denumite codificat „Northern Wedding '86", se ridică în prezent la 11, precizează agenţia Reuter.

INCENDIU. Un număr de 170 de mineri şi-au pierdut viaţa într-un incendiu care a provocat emanaţii toxice la mina de aur Kinross, din Republica Sud-Africană. Alţi peste 40 de mineri se află încă în subteran. Purtătorul de cuvînt al conducerii minei a declarat presei, după cum relevă agenţia France Presse, că peste 200 de mineri au trebuit să fie spitalizaţi.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Cod 71 341. Bucureşti Piaţa Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10. 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64—66. Tiparul : Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360